

★ A ★ S ★ D ★

OBSAH 3. ČÍSLA 20. ROČNÍKU - 1988

Čemu křesťané věří
O co jde? ★ Jonatova láska
Apoštolové — Ondřej, Petr
Nezapomeňte pochválit
Uvěřili jsme ve věčný život
Tajemství svědomí
Nebudete-li jako děti ...
Kdo bude králem?
Jitrocel ★ Vy se ptáte
A. H. Francke ★ O lásce
... a mnoho štěstí
I kdyby klesal, neupadne ...
Viš co je luciferin?
Mesiáš ★ Modlitba
Zkouškové období
Proč vlastně hřešíme
Když ne hned, tak aspoň dnes

ZNAMENÍ DOBY

LIDÉ MIMO ŘADU

Naučili jsme se jevy, věci i lidi měřit jedním prostým metrem: zda to je, nebo není normální. Doba i věk upravují délku této míry, ale platí stále. Zvykli jsme si, že se teď nosí to či ono, že lidé používají takové či onaké slovní výrazy, že se chovají tak a tak — a je to prý normální.

Čekal jsem na vlakový přípoj, procházel jsem nádražní halou a bezděčně pozoroval jiné čekající. V rohu posedávala a postávala skupinka mladých lidí. Jejich zevnějšek upoutával výstřední nedbalostí. U stěny na ranci seděl kytarista a tiše zpíval jakousi divnou písničku: „Pojď, milé poupě, ukážu ti hašišové doupe...“ Ostatní mu přizvukovali a tiskli se po dvojicích k sobě. V útržcích jsem zachytil několik dalších slov jejich písničky: „...kulaté obdélníky, kulaté obdélníky, fialový les a žlutá voda...“ Znovu jsem se chtěl uvést do patřičné lhostejné netečnosti známým zaklínadlem: „Vždyť to je dnes přece normální,“ ale nějak mi to nešlo. V hlavě se mi začala vybavovat nedávno přečtená fakta: V loňském roce bylo jen v českých zemích pro drogové delikty souzeno 703 lidí, to je však jen vrchol ledovce. Lékaři a Bezpečnost usuzují, že na drogách závislých lidí je nejméně desetkrát víc. V převážné většině jsou to mladí lidé, jaké jsem právě pozoroval. Všiml jsem si významných detailů — kalné oči, prázdné pohledy, malátnost a znučenost. Nemohl jsem se zbavit podezření, že i oni již nahlíželi do iluzorního světa drog. Všechno se ve mně bouřilo: To přece není normální, to nemůže být normální, ti lidé viditelně vybočují z řady normality a my je svou lhostejností, svým „to je normální“ necháváme jít do záhuby...

Nádražní rozhlas mne vytrhl ze zamyšlení, oznamoval příjezd mého vlaku. Chrapčící reproduktor jakoby v ozvěně opakoval: „To je normální, to je...“

Vlak uháněl k domovu, kola vagónů odklepávala svůj pravidelný rytmus, ale mé myšlenky zůstaly na nádraží. Znovu se mi vybavilo svědectví jednoho narkomana, které jsem četl. „Začal jsem s tím na vejšce, studoval jsem vysokou ekonomickou v Praze. Napřed jsem okusil trávu, tedy marihuanu, pak se utvořila partička a zkoušeli jsme i jiný věci. Nic mě to nestálo, dávali mi to zadarmo. Já byl z toho „out of reality“, rozumíte, prostě jsem se uvolnil, žádný stres a tak. Proč jsem to dělal? Nevím, nudil jsem se, chtěl jsem poznat něco nového. — A taky mě štválo, třeba jak jsou lidé pokrytečtí, jak lžou, i to, že bez protekce jsi nula. V první fázi nikdo nevěděl, že beru. Byl jsem jen hovornější, líp jsem se bavil. Řek

jsem vám, že jsem už předtím, než jsem se dal na drogy, hodně pil? Já byl kdysi moralista, sportovec, dělal jsem i karate, ale pak to šlo stranou. Myslel jsem, že mě to nestáhne. Ze začátku, už když jsem byl toxik, jsem si ráno vystříhl dvacetiminutovou rozcvičku u otevřeného okna, ale pak bylo najednou všechno v háji — škola, známost s jednou holkou, kamarádi, rodiče. Na ničem mi nezáleželo, připadal jsem si jak císař Neron — úplně bez zábrán, jedinej zájem jsem měl o svou dávku. Nakonec to tělo nevydrželo, sesypal jsem se, játra jsem měl v trapu, zvracel jsem krev. Někteří, co byli se mnou v partě, jsou na tom blbě. Jedný holce asi uříznou nohy, má neprůchozí žíly od příchání.“

Myšlenky pokračují. Ano, lékaři a stát dělají, co mohou, ale těm lidem, hlavně těm, kteří to teprve zkoušejí, by mohli přece pomoci i jiní..., ale jak?

Z vedlejšího kupé je slyšet melodii písně, kterou znám od svých synů, hlavně její slova mě zaujala:

U stánků na levnou krásu
postávají a smějou se času
s cigaretou a holkou, co nemá kam jít.

Skleniček pár a pár tahů z trávy,
uteče den jak včerejší zprávy.
Neuměj žít a bouřej se a neposlouchaj.

Jen zahlídlí svět a maj na duši vrásky,
tak málo je, málo je lásky.
Ztracená víra hrozny z vinic neposbírá.

U stánků na levnou krásu
postávají a ze slov a hlasů
poznávám, jak málo jsme jim stačili dát.

Jen zahlídlí svět...

Najednou mi to začíná docházet, zdá se mi, že už vím „jak“. Vždyť ten, kdo sám poznal Boží lásku a vzal od Boha dar víry, ten má zde svůj úkol. Má zde své poslání. Jestliže jako křesťané nosíme jméno Ježíše Krista, měli bychom i v jeho duchu jednat. V bibli čteme, že Ježíš přišel, aby hledal a spasil to, co bylo zahynulo. A na jiném místě, že přišel, aby lidé měli život, a to plný život.

Neměli bychom se přiblížit právě takovým lidem, kteří ztratili smysl života? Neměli bychom ukázat lásku těm, kteří ztratili její obraz? Jistě, stojí mimo řadu, ale Bůh je má stále stejně rád. Kdo jim to poví?

JIŘÍ VESELÝ

Křesťané věří, že existuje Bůh a že tento Bůh stvořil svět. Naskytá se však otázka: Když dobrý Bůh stvořil svět, proč se tento svět „pokazil“?

Křesťané věří, že vesmír se stal na čas bojištěm. Není to válka mezi nezávislými mocnostmi. Je to spíše vzpoura, občanská válka. Náš svět, to je území obsazené vzbouřencem. Křesťané věří, že moc zla uchvátí na určitý čas vládu a stala se „knížetem tohoto světa“. A to pochopitelně vyvolává problémy. Odpovídá tento stav Boží vůli? Jestliže ano, pak někdo může namítat, že to je podivný Bůh. Jestliže nikoli, jak se něco může díť proti vůli bytosti, která má absolutní moc?

Každý člověk, který musí nějak uplatňovat autoritu, ví, že věci se mohou díť z určitého hlediska shodně s jeho vůlí a z určitého hlediska protiní. Například matka může říct svým dětem: „Nebudu vám každý večer uklízet váš pokoj, budete si jej uklízet samy.“ Jednoho večera se přijde podívat a uvidí na zemi poházené věci, hračky, učebnice. Je to proti její vůli. Byla by raději, kdyby si děti pokoj uklidily. Na druhé straně ovšem svým rozhodnutím dala dětem možnost, aby si jej neuklidily. K podobným jevům dochází v každé organizaci. Jestliže něco necháme na dobrovolnost, pak to polovina lidí neudělá. Výsledkem není to, co jsme chtěli, ale naše rozhodnutí to umožnilo.

K obdobné situaci došlo zřejmě také ve vesmíru. Bůh stvořil bytosti se svobodnou vůlí, tedy tvory, kteří mohou jednat špatně nebo dobře. Je-li někdo svobodný, aby konal dobro, musí mít také svobodu konat zlo. Proč Bůh dal svořeným bytostem svobodnou vůli? Protože svobodná vůle, která umožňuje i zlo, umožňuje také jedinou skutečně hodnotnou lásku, dobrotu a radost. Svět robotů, tvorů jednajících jako automatizované stroje, by sotva stál za to, aby ho Bůh stvořil.

Bůh ovšem věděl, co se stane, když svořeně bytosti svobodu zneužijí. Zřejmě mu to stálo za riziko. Jestliže Bůh usoudil, že tento dočasný válečný stav ve vesmíru je cena, která stojí za svobodnou vůlí — to znamená za stvoření živého vesmíru, v němž mohou stvořené bytosti konat skutečné dobro nebo zlo, ale ne svět, v němž by se něco hýbalo jen když by on zatahal za provázek — pak si můžeme být jisti, že to za tu cenu opravdu stojí.

Rozumíme-li tomu, co je svobodná vůle, nebudeme se ptát pošetile, jako se mne někdo zeptal: Proč Bůh udělal své tvory z tak mizerného materiálu, že se pokazili? Čím z lepšího „materiálu“ je stvořená bytost — čím je inteligentnější, silnější a svobodnější — tím lepší může být v dobrém nebo horší ve zlém. Pes může být dobrý nebo špatný, dítě lepší nebo horší. Obyčejný člověk může být ještě lepší, nebo ještě horší, génus ještě vyhra-

něnější — a nadlidský duch může být nejlepší nebo nejhorší ze všech.

Jak se moc zla zvrhla? Na základě zkušeností a hlavně na základě biblického zjevení můžeme naznačit odpověď: Jakmile má někdo svobodnou vůli, může se postavit na první místo, chtít být středem všeho, být ve skutečnosti bohem. To byl hřích satana, hřích, kterému naučil i člověka. Satan našim prarodičům vsugeroval myšlenku, že mohou být „jako bohové“ — žít, jakoby se stvořili, sami být svými vlastními pány, vytvořit si štěstí bez Boha. Z tohoto zoufalého pokusu pramení bezmála všechno, co nazýváme dějinami lidstva — problém peněz, chudoby, ctižádosti, válek, dělení lidí na třídy a kasty, otroctví — dlouhý hrůzný příběh lidstva, které se pokouší najít štěstí bez Boha.

Proč se to nikdy nepodařilo? Bůh nás stvořil — podobně jako člověk vynalezl stroj. Například auto, které má podle záměru výrobce jezdit na benzín, nebude dobře fungovat na jiné pohonné látky. Bůh stvořil člověka tak, že může dobře „fungovat“ jen v závislosti na svém Tvůrci. On je „pohonnou látkou“ našeho ducha, on je zdrojem našeho života. Jiný zdroj není. Proto nemá smysl žádat Boha, aby nás učinil šťastnými „po našem“, bez ohledu na něho a bez něj. Bůh nám nemůže dát štěstí a pokoj, který není z něho, protože mimo něj neexistuje pravé štěstí.

To je klíč k pochopení dějin — lidstvo vynaložilo obrovské úsilí, vytvářelo nové civilizace, vymýšlelo vynikající instituce — pokaždé se to však někde porouchalo. Jakási osudná chyba vždy vynesla nahoru lidi sobecké a bezcitné, všechno se zase sesypalo do bída a zkázy. Popravdě, „stroj“ se porouchal. To provedl nám lidem satan.

A co učinil Bůh? Předně nám nechal svědomí, povědomí toho, co je dobré a co špatné. Vždy zde byli lidé, kteří se snažili podle svědomí žít, nikdy však s plným úspěchem. Za druhé dal lidem to, co bych si dovolil nazvat „dobrými sny“. Jakési povědomí

a tušení toho, co Bůh chce pro lidstvo vykonat. Určitá zrnka pravdy v tomto smyslu můžeme nalézt i v pohan-ských názozech. Za třetí: Vybral si určitý národ a po staletí se mu snažil vštěpovat, že Bůh je jediný a jedinečný a že mu záleží na tom, jak žijeme a jak se chováme. Tímto národem byli Židé a první část bible — Starý zákon — vypráví o tom, jak je Bůh učil.

A přijde opravdu šok. Mezi Židy se objeví muž, který se chová a mluví jako Bůh. Osobuje si právo odpouštět hříchy. Tvrdí, že vždycky existoval. Říká, že bude soudit svět na konci času. Uvědomme si, oč šlo. U jiného národa, který věřil na mnoho bohů a kde se člověk mohl snadno prohlásit za boha, by to nebylo nic mimořádného. To byl však Žid. A Židé měli úplně jiné pojetí Boha. Pro ně byl Bůh bytost naprosto oddělená a oddělená od tohoto světa. Proto Ježíš tolik šokoval. Byl to Bůh. Bůh, který přišel v lidské podobě — „v přestrojení“ — na území obsazené nepřítelem.

Proč přišel, co chtěl vykonat, jaký to mělo účel? Jistě, předně proto, aby lidi učil, aby jim ukázal příklad. Když však čteme Nový zákon (druhou část bible) zjistíme, že se tam soustavně hovoří ještě o něčem jiném — o jeho smrti a zmrtvýchvstání. Křesťané jsou přesvědčeni, že to byl vrcholný bod lidských dějin. Podle nich přišel na svět předně proto, aby trpěl a zemřel.

Než jsem se stal křesťanem, měl jsem dojem, že křesťanství vlastně stojí na nějaké teorii o smyslu jeho smrti. Podle této teorie Bůh chtěl potrestat lidstvo za to, že se od něho odloučilo a dalo se na stranu vzbouřence — satana. Kristus dobrovolně podstoupil trest místo nás, a tak nás Bůh sprostil viny. Musím přiznat, že dnes mi už tato teorie nepřipadá tak nemorální a nesmyslná jako kdysi. Podstatou, hlavním článkem křesťanské věrouky je to, že nás Kristova smrt smiřuje s Bohem a dává nám možnost úplně nového začátku. Kristus byl zabit místo nás, jeho smrt smyla náš hřích, jeho smrt zahubila samotnou smrt. To je jádro věci, to je křesťanství. Tomu křesťané věří.

Bůh nás sprostil viny, protože Kristus dobrovolně vzal na sebe trest. Na první pohled je to nesmysl. Jestliže Bůh byl ochotný nám odpustit, proč nám jednoduše neodpustil? Jaký smysl má trestat někoho nevinného za přestupky viníka? Pokud vím, žádný, jestliže se na trest díváme z hlediska trestního práva. Pokud však věc chápeme šířeji jako „pokutu“ nebo „náhradu“, pak to už nějaký smysl mít může. Někdo dobrovolně zaplatí za přestupníka. Jestliže se někdo dostane do nesnází, do dluhů a problémů, přátelé mu mohou pomoci.

Do jakého „problému“ se dostal člověk? Pokoušel se zařít po svém, chovat se jakoby byl Bůh. Jinými slovy, člověk zasažený hříchem, to není pouze nedokonalý tvor, který se po-

třebuje zdokonalit, to je vzbouřenec proti Bohu, který musí složit zbraně. Musí složit zbraně, vzdát se, omluvit se, uvědomit si, že šel špatnou cestou a musí začít úplně nový život. To je jediné východisko z beznadějné situace, do níž se člověk dostal hříchem.

Toto vzdání se, tento úplný životní obrat označuje křesťanství termínem „pokání“. Pokání znamená mnohem víc než si sednout někde do kouta se svěšenou hlavou. Znamená to odložit pých a svéhlavost, které se lidstvo učí už tisíce let. Znamená to podstoupit určitý druh smrti.

Někdo může namítnout ještě něco jiného. Proč Bůh přišel na toto území obsazené nepřítelem v přestrojení a začal jakousi „tajnou společnost“, která má podkopat moc satana? Proč

nepřišel s mocí a neprovedl invazi? Nemá snad na to dost sil?

Křesťané očekávají, že přijde s mocí. Nevíme přesně kdy. Tušíme však, proč otálí. Chce nám dát dostatečnou příležitost, abychom se dobrovolně dali na jeho stranu. Co bychom si mysleli o člověku, který vyčkává do konce války, aby se honem přidal na stranu vítězů? Bůh provede „invazi“, ale nevím, zda lidé, kteří dnes halasně požadují, aby se Bůh projevil otevřeně a s mocí, chápou, co to bude znamenat. Až k tomu dojde, bude to znamenat závěr lidských dějin. Když na jevišti vystupuje autor, znamená to, že hra skončila.

Bůh přijde, ale jaký smysl bude mít potom prohlašovat, že jsme na jeho straně — až se celý náš svět rozply-

ne jako sen a něco úplně nového, co nikdy nevysnila lidská fantazie, přijde jako blesk. Pro některé z nás to bude překrásné, pro jiné děsivé, protože nikdo z nás pak už nebude mít možnost volby. Pak totiž Bůh přijde bez přestrojení. Bude to něco tak ohromujícího, že to v každé stvořené bytosti vyvolá buď neodolatelnou lásku, nebo nepřekonatelný úděl. Pak už nebudeme mít příležitost volit, pak jen poznáme, na kterou stranu jsme se ve skutečnosti dali. Bůh čeká, aby nám dal možnost volby, ale to nepotrvá věčně. Dnes máme šanci se rozhodnout.

C. S. LEWIS

(Zkrácený překlad části knihy „Mere Christianity“)

OCCOIDE?

Hans Christian Andersen píše v úvodu svého životopisu: „Můj život je krásná pohádka, tak bohatá a blažená...! Příběh mého života řekne světu, co říká mně: Je laskavý Bůh, jenž vede všechno k nejlepšímu cíli.“

Lidská společnost by se měla postarat, aby se každý člověk co nejdříve dověděl, že je více možných kritérií, podle kterých může plánovat a jednou bilancovat svůj život. Na výběru těchto kritérií nejvíce závisí, jak naplníme své dny.

Nechci tady strašit tím, že máme zodpovědnost za svých 25 000 dnů života, že máme půl hodiny denně cvičit, pravidelně jíst a mezi jídly nejíst, před spaním jít na procházku... I to jsou kritéria. A jejich respektování má určitě blahodárný vliv na průběh těch 25 000 dnů.

Ale dovolte mi předložit další hodnoty, protože každý by se měl co nejdříve dovědět, že je více možných kritérií, podle nichž může plánovat a jednou bilancovat svůj život. Chci připomenout jiné rozměry života než je čas, který dovoluje vydělat peníze, a tudíž získat vzdělání, majetek, zábavu, vliv.

Antoine de Saint-Exupéry říká, že „už není déle možno žít ledničkami, politikou a křížovkami, k životu je třeba barev, poezie, lásky.“ „Mohli bychom prožít život i bez květín a ptactva, Bůh se však nespokojil s tím, že by nám dal jen to, co by stačilo k pouhému životu.“ (E. G. Whiteová, Myšlenky, 73) Skutečné vnímání krásy snad neprobíhá ani v čase ani v prostoru, protože „dobře vidíme jenom srdcem; co je důležité, je očím neviditelné.“ (Exupéry) Oči jsou jen vstupní branou, kterou vjíždí do našeho života krása. A tak vnímání krásy nevyžaduje téměř žádný čas, ale postoj. Dovolit srdci, aby zůstalo stát tiše, v údivu, s úctou (pokud je to slovo ještě ve slovníku) a nadechlo se toho krásného, co ještě na zemi je.

Karla Čapka trápilo, že lidé sice hledají poklady třeba na druhém konci světa, ale neuvědomí si, co mají ve svém příteli. A to bych navrhla jako další kritérium hodnoty života. Nahradila bych tím třeba běžnou kolonku našeho života, kterou bychom mohli nazvat „bližní na pranyři“. Asi bych se také měla vrátit ke svým dětským otázkám: „Do kte-

ré vázy dám mamince tyhle květiny, aby se jí co nejvíce líbily, aby měla radost?“ I ty by ses měl snad vrátit ke svým dávným starostem: „Jak jí to říct? Mám tě rád. Ne, jinak. Takhle je to moc známé! Jak to říct nejlépe?“ — To je starost o druhého, moc krásný rozměr života, i když někdy bolí. Ale zatím to jinak nejde.

Protože je zde zlo. Neplánuješ ho, ale je zde. I to by měl každý vědět, že zlo není náhodné, ani zdánlivé. Ze je obrovské a je třeba k němu zaujmout jasný postoj. Ze je to povodeň, na kterou my lidé jdeme jen s malým kbelíčkem. Ale nikdo nás neoprávnil k tomu, abychom kbelík nechali doma, přestože je na povodeň moc malý.

Křesťanský myslitel Pavel z Tarsu píše v jednom dopise o svém boji víry, boji života. Není to žádný periferní problém, ale skutečný boj (Ef 6,12). Ale co kdybychom si zlo a boj nepřipouštěli a řekli si, že zůstaneme jen u té krásy? Teď to ještě nejde. Dialektika lidského života spočívá právě v zaujetí postoje k oběma těmto skutečnostem.

Když zavírám oči před krásou a dobrem, nevnímám je a vidím jen vše nepříjemné, těžké, to dlouho nevydržím. Tak zavírám obě oči úplně, žiji jen těmi křížovkami a elektrickými spotřebiči.

Anebo mám oči otevřené a uvědomuji si, že v každém z těch 25 000 dnů mého života stojím před rozhodnutím, musím zaujmout postoj. Pak smím věřit, že „kdo se rozhodne, neučiní nic, co by se nelíbilo Bohu, předloží svou věc Kristu a pak už bude vědět, jak si správně počínat. A nedostane jen moudrou radu, ale i sílu k poslušnosti a službě.“ (E. G. Whiteová, Touha věků, 471)

Každý člověk by se měl opravdu co nejdříve dovědět, že je v životě více možných kritérií, podle nichž může plánovat, žít a jednou také hodnotit svůj život. Co je tedy v životě důležité? Na čem záleží?

Nejde jen o to, abychom měli vše, co potřebujeme k provozu domácnosti, k osobní potřebě, stačili v práci vše, co stačit máme, ani o to, abychom byli úspěšní a oblíbení nebo měli zaplacenou pojistku a připsané úroky za loňský rok.

To vše může být užitečné, ale je to druhořadé. Mám-li být člověkem, jde především o to, všimnout si a reagovat na to, že

- kolega měl dnes v hlase napsáno, že mi nedověřuje,
- mé ženě se v očích roztrásl křišťálový smutek, když jsem upustil její úsměv podaný zdarma,
- dětem vůbec nevadí, že jsem nebyl tři týdny doma,
- večer mi při modlitbě Pán Bůh hodil provaz víry, ale já se ho sotva držím svými slabými rukama,
- jen Pán Bůh dává moudrost k rozhodnutí a sílu udělat to, pro co jsem se rozhodl.

P. ŠUSTKOVA

Cenu člověka poznáme zvláště tehdy, když jej jednou ztratíme a stojíme osamoceni. To prožil mladý David, když jeho věrný přítel Jonata padl v boji proti Filištinským. David zpíval žalozpěv a naříkal: „Stýská se mi po tobě, můj bratře Jonato, byls ke mě pln něhy, tvá láska ke mně byla podivuhodnější nad lásku žen!“ (2 Sam 1,26)

Láska Jonatova měla **nejčistší pohnutky**. Vznikla v době, kdy starý Izai poslal svého syna Davida — tehdy ještě mládence — do tábora izraelského vojska, aby tam donesl svým bojujícím bratrům chléb a sýr. David netušil, že se toho dne stane národním hrdinou. Právě vystupoval před izraelské vojsko zpupný filištinský obr Goliáš, který se rouhal jménu Boha Stvořitele a naháněl strach všem Izraelcům. Měl meč, kopí i oštěp. David šel proti němu neozbrojený. Měl pouze pastýřskou hůl, pět hladkých kamenů z potoka a prak. Goliáš vykřikl s úžasem: „Copak jsem pes, že jdeš proti mně s holí?“ V návalu vzteku nadzdvihl přílbu, která chránila jeho čelo. A právě sem jej David zasáhl kamenem z praku a obr se svalil na zem. Davidovi nešlo o vlastní postavení nebo slávu, ale o čest Božího jména a o prospěch Božího lidu.

To všechno pozoroval syn krále Saula — Jonata. Jeho srdce hořelo toutéž láskou pro Boha jako srdce Davidovo. Písmo podává zprávu o začátku tohoto vztahu: „Jonata přilnul celou duší k Davidovi, zamiloval si ho jako sebe sama.“ (1 Sam 18,1)

Jonatova čistá láska je obrazem lásky Ježíše Krista, našeho Pána. Jonata Davida obdivoval, zatímco Ježíš Kristus pro své veliké milosrdenství si nás zamiloval i v naší bídě. Ježíš miloval například chybujícího Petra. Jako David byl v nenávisti a posměchu u Goliáše, tak i Petr byl předmětem útoků nepřítelů spásy. Laskavý Mistr mu řekl: „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ (Luk

JONATOVA LÁSKA o b r a z e m KRISTOVY LÁSKY

22,31.32) Jako Jonatova, tak i Ježíšova láska měla tu nejvznešenější a nejčistší pohnutku — čest Božího jména, dobro bližního a prospěch Božího díla. Neméně vznešené a čisté mají být i pohnutky jednání každého křesťana. Spasitel řekl: „Hleďte především Boží království a jeho spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“ (Mat 6,33)

Jonatova láska byla **silná**, neboť Davida „z duše miloval“. (1 Sam 20,17) Považoval Davidův život za cennější než svůj vlastní. Vystavoval se nebezpečí, jen aby byl zachován jeho přítel. Jonatův otec Saul byl statečný bojovník, když se však David stal předmětem pozornosti celého Izraele, Saul byl napadán velkou závistí. Zpočátku byl Davidovým obdivovatelem. Nejednou však byl připraven strašným hněvem. Léta Davidovi ukládal o život a honil ho jako psa. Mladý princ Jonata však na Davida nezárlil, naopak ho více krát úspěšně varoval před otcovými úklady.

Ještě mnohem větší láskou nás miloval Spasitel. Vyjadřují ji slova: „Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství.“ (Jer 31,3) Jako Jonata miloval Davida až do poslední dny svého života, tak Ježíš „miloval své, kteří jsou ve světě, a prokázal svou lásku k nim až do konce.“ (Jan 13,1) Jonata miloval upřímně svého otce; ten však nehledal na prvním místě Boží slávu a dobro Boží věci. Syn měl těžké postavení, stál při otci, ale i při Davidovi jako budo čím králi, kterého vyvolil Bůh.

Jonatova láska byla **nezištná**. Mladý princ se těšil z toho, že David bude mít jednou královskou korunu. Věřil Božím plánům a cestám. Svou víru vyjádřil

prosbou k Davidovi: „Nepřetrhej svazky svého milosrdenství vůči mé rodině nikdy, ani tenkrát, až Hospodin vyhladí Davidovy nepřátele z povrchu země do posledního muže.“ (1 Sam 20,15) Byl nezištný a pokorný. Svým postojem jakoby volal v duchu s Janem Křtitelem: „On musí růst, já však se menšit.“ (Jan 3,30) Jan šel pro Krista a připravoval mu cestu. Jonata byl jedno srdce s Davidem a připravil všechno pro to, aby se David mohl ujmout vlády v Izraeli.

Jak nezištná a opravdová byla jeho láska, dokázal zvláštním činem. Svlekl plášť, který měl na sobě, a dal jej Davidovi, též oděný, meč, luk a opasek. (1 Sam 18,4) Čím měl být sám, to přál ze srdce svému příteli. Zjistil, že milovat je více než být milován.

I v tom byl obrazem Spasitele. Svým nezištným a pokorným postojem svědčil o Ježíši, který řekl: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinek svým duším.“ (Mat 11,29) Kristus nás tak miloval, že dobrovolně svlekl své božské odznaky a stal se pro nás člověkem (Fil 2,6.7) Prorok vyjadřuje radost slovy: „Velice se budu radovati v Hospodinu a plésati bude duše má v Bohu mém: neboť mne oblékl v roucho spasení a pláštěm spravedlnosti přioděl mne jako ženicha, který se strobí ozdobně, a jako nevěstu okrašlující se ozdobami svými.“ (Iz 61,10)

Jonatova láska a věrnost se projevila i v jeho **smrti**. Ačkoli se jeho otec, král Saul, nacházel na šikmé ploše, stál mu věrně po boku. Tehdy jeho přítel David učinil velmi chybný krok. Po dlouhých letech perzekuce ze strany Saula hledal útočiště u nepřátel Božího lidu, u Filištinských. Jejich králem byl ochotně

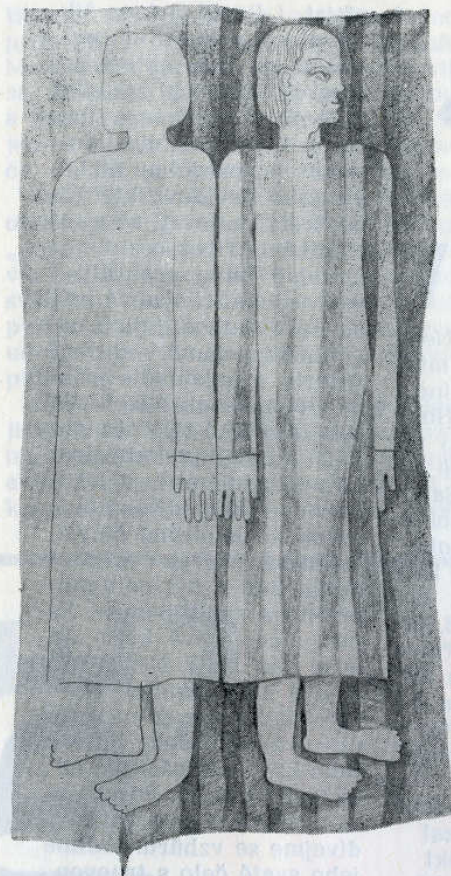
přiját. I David byl na šikmé ploše, z které mu pomohla jen Boží milost. Jonata však bojoval statečně a věrně až do konce. Zůstal věrný Bohu, Božímu lidu, svému pozemskému otci, ale také Davidovi, který ho nepřestal milovat, ač v tuto chvíli šel křivou cestou. — Izraelští bitvu prohráli. Saul a jeho tři synové padli na hoře Gelboe. Jejich oděni složili pohané v chrámě Astarty a jejich těla přibili na betsanských zdech. Viselo tam také tělo věrného Jonaty. David plakal žalostně nad padlými Izraelci, nejvíce však nad Jonatou a svými nemoudrými činy.

Jonata zemřel v zájmu svého lidu a byl potupně přibit na zdi v Betsan. Na potupném dřevě kříže zemřel Pán Ježíš. Nezemřel za své hříchy, neboť byl bez hříchu, ale za naše hříchy, v zájmu všeho lidstva. Jeho krev nás očišťuje od každého hříchu. Posadme se v duchu u paty kříže a dívejme se vzhůru. Vidíme jeho svaté čelo s trnovou korunou. Lidská zloba vymyslela Pánu všehomíra korunu z trnů, které rodí země pro naše hříchy. (1 Moj 3,18) Vidíme Ježíšovy oči, zvlhlé pláčem a zkrvažené. Jeho ruce, které žehnaly, činily dobro a ukazovaly k nebi, jsou probodeny a krvácejí. Nohy, které spěchaly na pomoc chudým, trpícím, hladovějícím a trápeným od démonů, jsou probodeny a krvácejí. Krásná, čistá a obětavá byla láska Jonatova — největší a nejhlubší je však láska Kristova!

Velikost, mohutnost a výšku stromu si uvědomujeme nejlépe teprve tehdy, když je velikán skácen a leží na zemi. Velikost Kristov lásky vidíme na Golgotě.

Zpívejme vděčně:
Lásko, jež jsi pro mou bídu podstoupila smrti strast,
Lásko, jež jsi svému lidu vvdobyla spásy slast:
tobě já se oddávám a tvým věčně zůstávám!
Lásko, jež mne potom z hrobu, ze smrtelnosti probudíš,
Lásko, jež mou zdejší mdlobu v slávu věčnou proměníš:
tobě já se oddávám a tvým věčně zůstávám!

M. ŠUSTEK

SOUROZENCI

ONDŘEJ

„Ondřej vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus).“ Jan 1,41

Ondřej, bratr Šimona Petra, zastává v galerii následovníků Ježíše Krista skromné místo. Zdaleka se o něm nehovoří tak často jako o Petrovi, Janovi a jiných. Jeví se nám jako docela obyčejný křesťan, a přece je nám příkladem drobné misijní práce. Byl to prostý, ale hluboce věřící muž. Svou nenápadnou činností vykonal veliké dílo. Zatímco Petr se stal typem veřejného pracovníka, který přednášel mocná kázání a dokázal nadchnout i strhnout davy, Ondřej zůstával v pozadí. Kde by však byl Petr bez Ondřeje?

Ondřej se stal učedníkem Jana Křtitele. Svědčí to o tom, že již od mládí měl velikou touhu poznat pravého Boha. Byl nadšen opravdovostí, vírou i službou Jana Křtitele, a proto zanechal všechno a šel za ním. A právě zde, u Jana Křtitele, prožíval Ondřej období příprav pro budoucí práci. Zde se naučil opravdově věřit, ale neprožil ještě úplné obrácení. To přišlo později a bylo velice prosté. „Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl: Hle, Beránek Boží! Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem. Když se Ježíš obrátil a uvi-

děl, že jdou za ním, otázal se jich: „Co chcete?“ Řekli mu: „Rabbi (což přeloženo znamená: Mistr), kde bydlíš?“ Odpověděl jim: „Pojďte a uvidíte!“ Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali ten den u něho. Bylo kolem čtyř hodin odpoledne.“ (Jan 1,35-39) — Ondřej uslyšel jednoduchou pravdu, která přivádí k obrácení. „Hle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa.“ Tato pravda způsobila Ondřejovo obrácení, a proto ji zvěstoval ostatním.

Jeden černošský misionář vyprávěl zkušenost o svém obrácení: „Přišel k nám kněz a začal nás přesvědčovat o Boží existenci. Usmáli jsme se a odpovídali jsme: „To víme již dávno, že zde musí být někdo, kdo vše řídí a spravuje.“ Kněz odešel. Později k nám přišel jiný duchovní a učil nás, že je nutné zachovávat přikázání! A my jsme mu odpovídali, že o tom všem již dávno víme, že již nekrademe, ani se nezabíjíme. A tak i on odešel. Pak přišel další prostý věřící muž — lékař adventistů sedmého dne. Dlouho nevěděl, jak nás má získat. Pomáhal nám, léčil nás. Jednoho dne odpoledne mne pozval na procházku a začal mi vyprávět o životě Ježíše Krista. Vyprávěl mi o jeho lásce, o tom jak umíral na golgotském kříži, a mně se zdálo, jako bych sám stál pod křížem a viděl svého Spasitele. Z mých očí tekly slzy a já jsem otevřel své srdce Pánu Ježíši: Ta prostá pravda o Božím Beránku změnila můj život. Dal jsem se cele do jeho služby.“

Máme-li prožít zkušenost obrácení, kterou prožil Ondřej, musíme se nejprve s Pánem Ježíšem setkat. Ondřej se stal prvním učedníkem Ježíše Krista. Pochopil, že stát se jeho učedníkem, přijmout jej do srdce, je ten nejdůležitější krok na cestě k nebi. Ježíše nazval „RABBI“. Tímto oslovením jej uznal za svého Mistra a nabídl mu svou věrnost, oddanost a lásku. Zde začal duchovní růst Ondřeje, z něhož se stal „rybář lidí“. Tak má růst každý, kdo našel Božího Beránka.

Ondřej se stal „mistrem osobní evangelizace“. Naučil se od Ježíše jednat s lidmi, vyprávět jim svou velkou zkušenost, že našel Mesiáše. Přenášel na druhé radost ze spasení. Prožil to, co jej přesvědčilo, že Ježíš Kristus je ten slíbený Mesiáš. Proto Ondřej nemohl zůstat nečinně stát. „Ne, tu radost, že jsem našel Spasitele, si nemohu nechat pro sebe,“ a vyhledal svého bratra Šimona.

Musel jej nejprve hledat. Našel jej a přivedl k Pánu Ježíši. Řekl si: „Když jsem já našel Ježíše, musí se s ním setkat i můj bratr Šimon. Když se já v něm raduji, musí se radovat také můj bratr.“ Šťastný sbor, šťastná církev, která má ve svých řadách muže a ženy jako Ondřej, kteří přivádějí své příbuzné a přátele k Ježíši. Nenechávají si sobecky radost ze spasení pro sebe. Nenadělají mnoho hluku, neupoutávají pozornost na sebe, nejsou často ani hybnou silou sboru, a

přece konají krásnou, tichou, ale přitom velkou práci. Vždyť i Ježíš Kristus přišel na tuto zem, aby hledal ty, kteří zklamali životem i přáteli ztratili všechny ideály. Ondřej našel svého bratra Šimona. Možná, že v té chvíli měl také Šimon mnoho práce a Ondřej s ním musel zatrást, odpoutat jej od toho všedního a zvolat: „Petře, našel jsem Mesiáše!“ „Petře, nech všeho, nech práce a pojď, je nutno se připravit, Mesiáš je zde.“

Našel jsi Mesiáše? Jdi ke svému bratru, sestře, k dětem i rodičům, ke svým přátelům, spolužákům, spolupracovníkům a pozvi je k Ježíši, aby také oni našli Mesiáše. Šimon Petr přijal pozvání a šel k Ježíši. Pak zanechal všechno — svou práci, své zaměstnání a šel za Ježíšem. Avšak než se stal ze Šimona Petra „rybář lidí“, to byla dlouhá a těžká cesta.

PETR

„A ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratrům.“ (Luk 22,32)

Tato slova říká Pán Ježíš Kristus Petrovi těsně před svým ukřižováním, a to již s ním Petr chodil více než tři roky. „Až se obrátíš...“ Pokud někdo sám neprožije obrácení, nemůže přivádět ani posilovat druhé. Vždyť Petr si byl sebou jist, byl ochoten jít se svým Mistrem třeba i do vězení, i na smrt. Nepřekvapí nás tedy slova našeho Spasitele? Jak to Pán myslel s tím obrácením? Že by po třech a půl letech nebyl Petr ještě obrácen? Nebyl to právě Petr, který bez váhání opustil rybářské síť a člnuv a bez výhrad následoval Ježíše? To byla přece jasná oběť a co jiného vlastně znamená obrácení, než opustit vše a následovat Spasitele? A to Petr udělal.

Nebyl to právě Petr, který poznal Pána Ježíše Krista jako Božího Syna a tím prohlášením se proslavil na celá tisíciletí? Když se Ježíš ptal učedníků, za koho jej považují, pak někteří řekli: „Za Jana Křtitele, jiní za Jeremiáše nebo jiného z velkých proroků. Petr prohlásil: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ (Mat 16,16) To bylo úžasné prohlášení a vzrání, a sám Ježíš Kristus mu řekl, že to nemá ze sebe, že mu to zjevil Otec, který je v nebesích.

Petrovo vlastní myšlení bylo jen lidské. To se projevilo hned vzápětí, když Pán Ježíš začal svým učedníkům oznamovat plán spasení, že musí být obětován pro záchranu světa. Petr vždy ochotný rychle jednat a vždy připravený udělat nějaké velké a důležité prohlášení na to reagoval docela lidsky a řekl: „Buď toho uchráněn, Pane...“ (Mat 16,22) Jak rychle se může stát, že se necháme ovlivnit nebem, ale vzápětí se podřizujeme zlému a lidskému. To však jen svědčí o tom, že naše srdce není zcela obrácené, změněné Ježíšem Kristem. Proměněný člověk se dívá na věci, které se běžně nevidí — protože se dívá pohledem nebes.

Petr prožil své obrácení mnohem později, snad v okamžiku, kdy mu hlas kohouta připomněl celou hloubku jeho zapření (Lk 22, 59-62). V tom okamžiku si Petr uvědomil, že je tím starým neobráceným člověkem se všemi slabostmi a nedostatky. Že prostě příliš spoléhal na sebe, na své kvality, a proto musel poznat svou bídu a ubohost, a přece jej Ježíš miloval. Když na něm spočinul Ježíšův pohled lásky a odpuštění, Petr se úplně zhroutil. Jeho obrácení bylo dovršeno, když mu Spasitel položil otázku: „Šimone, synu Jonášův, máš mne rád?“ (Jan 21,17)

Když Petr prožil své obrácení, nebyl bez chyb a musel se svou povahou bojovat, ale již nespolehal na sebe, ale na svého Spasitele. Petrovo obrácení přerostlo v opravdové posvěcení s vědomím, že musí nechat v životě

jednat Boha. Když přišli zatknout jeho Pána, tasil v zahradě meč, ale Ježíš mu řekl, ať jej zase schová. Petře, ty jsi ještě nepochopil, že Bůh by mohl zasáhnout, ty chceš všechno řešit sám ve své síle? Spoleháš na meč, ale musíš se učit spoléhat na Boží vedení, na Boží zásah. Byl to velký zápas, ale Petr se to z Boží milosti přece jen naučil. Stal se později velkým kazatelem.

Nejprve musel sám prožít obrácení, aby pak mohl jiným pomáhat k záchraně. Teprve potom přinášelo jeho jednání a kázání užitek. Kázal s velkou mocí tisícovým zástupům a pod vlivem Ducha svatého přišlo mocné pohnutí. Tisíce byly zasaženy zvěstí o spasení. Lidé činili pokání a vyznávali své hříchy. Mnozí se vydali na novou cestu za Ježíšem. Tam v koutku toho velikého zástupu stál Ondřej.

S radostí v srdci a v duchu se zřejmě modlil: „Děkuji ti, Pane Ježíši, že jsi mi umožnil, abych našel svého bratra Šimona, že jsem jej přivedl k tobě a že se mohl stát tvým velikým nástrojem v kázání evangelia.“

Proč si Pán Ježíš vybral za své spolupracovníky lidi jako Ondřej a Petr? Byli to prostí rybáři, nebyli to intelektuálové ani rabíni nebo žáci nějaké slavné školy. Pán si povolává ke své službě především lidi pracovitě. Znal práci rybářů, viděl jejich trpělivost s jakou spravují síť. Nezáleželo na tom, kolik hodin pracují, ale na splnění úkolu. Bůh vždy potřeboval ke své službě především ty, kteří byli ochotni pracovat, sloužit. Bůh potřebuje každého, kdo chce pracovat, aby ho mohl použít jako rybáře lidí — ať již jako Ondřeje v osobní evangelizaci nebo Petra ve veřejné práci. Bůh potřebuje i tebe.

J. DOUBRAVSKÝ

NEZAPOMEŇTE *pochválit*

Vzpomínám si dobře na tu příhodu. Seděl jsem tehdy v čekárně obvodního lékaře a tam jsem je uviděl. Seděli naproti mně — matka s malým dítětem. Viděl jsem před sebou tvář usouzené ženy a nezbedné, neklidné dítě, které bylo stále v pohybu a nedalo ani na chvíli pokoj. Alespoň s rukama muselo stále něco podnikat, prostě nevydrželo být ani chvíli klidné. Matka, navíc zneklidňovaná nepřijemnými pohledy a poznámkami ostatních nemocných v čekárně, se snažila svého malého zklidnit přívalem slov tohoto druhu: „Nesahej na tu vázu, vždyť spadne! Nech ten obrázek na pokoji! Zavři pus! Neskákej pořád! Pojď sem a konečně se posad! Neruš tu paní při čtení! Nech ty časopisy!“ Když si pak konečně dítě na pár minut sedlo, byla matka úplně vyčerpaná a zůstala beze slov. Vždyť měla alespoň na chvíli klid. Trochu si vydechla a nabrala sílu, než zase dítě spustí a bude se mu muset věnovat...

Ale právě tím, že matka nic neřekla, propásla ten nejdůležitější okamžik. Dítě se konečně chovalo tak, jak to od něho všichni očekávali. Mělo být za své jednání okamžitě pochváleno, aby poznalo, že je to tak správné a maminka to dokáže ocenit.

Uznání a pochvala jsou důležitými faktory výchovy. Avšak žel jsou jak v rodině, tak ve škole používány jen velmi zřídka. Prostě už je to tak, že každý dokáže mnohem rychleji napomínat a kárat než chválit; napomenutí nebo pokárání nám jde prostě mnohem snadněji z úst než pochvala. Zdá se, jakoby to už bylo přirozené. Snad je to proto, že pozitivní jed-

nání obvykle považujeme za něco naprosto samozřejmého, co nepotřebuje žádné další ocenění. Avšak na dítě takový postoj nepůsobí jako povzbuzení nebo vybudnutí s motivací k dalšímu dobrému jednání. Dítě potřebuje okamžité uznání svého správného postoje či jednání (a malou pomocí je jeho dodatečné ocenění), aby opravdu vědělo, že vykonalo něco dobrého, čeho si ostatní váží a co je těší. A jediné tehdy, bude-li oceněno, bude také příště rádo jednat tak, aby opět sklidilo pochvalu.

Stará známá pravda říká, že žák lépe prospívá v těch oborech, ve kterých si s učitelem dobře rozumí. Cítí se v nich prostě jistější než v těch předmětech, ve kterých vztah mezi učitelem a žákem chybí, a proto také většinou chybí pozitivní vztah k předmětu. Že to tak neprožívají jen žáci, ale podobně reagují i dospělí, to si snad každý z nás už ověřil na vlastní kůži, a může to potvrdit.

Není také vůbec jednoduché přimět děti, aby se podílely aktivněji na vyučovacím procesu. Když už tu a tam někdo zvedne ruku, většinou ani není vyvolán, protože se od mnohých vlastně vůbec neočekává správná odpověď. A není nic těžšího pro žáka, který byl jednou označen jako „špatný žák“, než zbavit se této představy. Ale zde právě leží velké možnosti učitelů a vychovatelů. Vždyť právě oni mohou osvobodit dítě ze začarovaného kruhu, zbavit ho „nálepky“ a dodat mu pochvalou sebevědomí, a tak mu pomoci k vybudování potřebné jistoty, dát mu motivaci, podnitit jeho snahu.

Právě tak jako žáku, který je označen za špatného, se vede i dítěti, které lidi pokládají za divoké, hrubé, neklidné nebo neposlušné. Dostalo prostě nálepkou a ta je jako role, ve které každý toho malého vidí. Jeho nežádou-

MY A NAŠE DĚTI

cí jednání je vlastně ještě zvýrazňováno tím, že se o něm tak často mluví. Večer, když přijde otec domů z práce, dozví se, že dítě „bylo zase neposlušné, nehodné, zlobivé, neklidné“ atd. A tak to jde pořád dokola. Dítě získává postupně dojem, že je vlastně pro ostatní trvalým břemenem a snaží se, aby opravdu odpovídalo „přidělenému“ obrazu.

Proto je tak důležité, abychom dokázali nejen napomínat, ale i chválit. Uznání, ocenění, pochvala jsou opravdu důležitými faktory výchovy. Pochvala však musí být vždy opravdová. Oblíbená věta: „Líbí se mi, jak jsi to udělal, ale příště bys to mohl napsat pěkněji...“ je k ničemu. Pokud za pochvalou následuje nějaké ale a s ním opět něco negativního, není pochvala jen neúčinná, ale zdá se dítěti také podezřelá.

Uznání, ocenění a pochvala jsou vzácnými výchovnými prostředky. Nezapomeňme na ně ve shonu života, který k tomu tolik svádí, ale využijme dobře jejich velkého výchovného vlivu.

-Is-

UVĚŘILI JSME VE VĚČNÝ ŽIVOT

Před několika dny jsem opět navštívil antikvariát. Pod označením „Filozofie“ jsem objevil knihu, na jejímž hřbetě byl nápis: O smyslu života. Úvodní kapitola začínala pozoruhodnou meditací. Lidský život — stálo tam — je cesta údolím, kterou musíme každý projít sám, kde nelze učinit ani krok zpět. Na začátku vycupitáme z kolébky a na konci nás čeká hrob. Po celé pouti máme věrného průvodce, který ještě nikoho nezklamal a neopustil: Smrt. Po prolistování jsem knihu vrátil, protože nestála za to, aby zabírala místo v mé knihovně. Jenom úvodní myšlenka mne zaujala, protože chci psát o tom, co nás čeká na konci naší cesty.

Přirovnání, že smrt je věrným průvodcem každého člověka, je pravdivé. Vskutku nikoho nevynechá. Setká se s ní milionář stejně jako nejposlednější tulák. Ještě nikdo z lidí ji nezaplašil a nikdo nad ní nevyzrál. Kolik už bylo fantastů, kteří se pokoušeli vynalézt elixír života.

Premýšlíme-li o smrti s biblí v ruce, pak poznáme, že smrt není jen pouhým průvodcem, ale že je „v nás“. Protože „odplata za hřích je smrt“, stává se smrt součástí naší existence. Den za dnem a hodinu za hodinou v nás působí.

Nadpis článku slibuje úvahu o životě, a já zatím píšu stále jen o smrti. Jsem přesvědčen, že nelze přemýšlet o životě, aniž bychom přitom neuvažovali o smrti. Máme-li poznat, co je život, musíme se seznámit s tím, co bible učí také o smrti a o podstatě člověka vůbec.

Zpráva o stvoření v sobě skrývá klíč k pochopení velkého tajemství života: „I učinil Hospodin člověka z prachu země a vdechl v chrůpě jeho dechnutí života, i byl člověk duší živou.“ (1 Moj 2,7) Všimněme si zásadní myšlenky: „prach“ — hmotná složka se spojuje s božským „dechem života“ a člověk se stává živou duší.

Sami nejsme schopni pochopit tak hluboké tajemství a bible nám neprozrazuje, jak se to stalo. Musíme však s Davidem vyznat, že jsme „podivuhodně utvořeni“ (Ž 139, 14). I my můžeme vidět stvořitelství, který se před našimi zraky denně opakuje: ze země vyrůstá zelenina, obilí, brambory nebo ovoce, když je jíme, vstřebáváme zemské prvky, které se stávají nezbytnou součástí našeho organismu.

Živými bytostmi však nejsme proto, že přijímáme potravu se všemi složkami nepostradatelnými pro tělo. Je

zde přece ještě onen „dech života“. V uvedené zprávě o stvoření jsme poznali, že přichází od Boha, který je „studnicí života“ (Ž 36, 10). Chléb potřebujeme k doplňování tělesné energie a k obnově tkání. Bible ovšem jasně prohlašuje, že „člověk nežije pouze chlebem, ale vším, co vychází z Hospodinových úst.“ (5 Moj 8, 3) Jsme nepřetržitě závislí na životě plynoucím od Boha, „neboť v něm žijeme, pohybujeme se a jsme.“ (Skut 17, 28)

Jestliže porovnáváme české překlady s původními biblickými texty, pak zjistíme, že tam, kde starozákonní hebrejština užívá výraz „ruah“ a novozákonní řeština „pneuma“, nacházíme v našich překladech slova **duch**, **dech** a **dýchání**. Dále Písmo hovoří ještě o **duši**, pro kterou má Starý zákon hebrejský výraz „nefeš“ a Nový zákon řecké „psyche“.

Mnozí čtenáři bible nemají v těchto otázkách jasno, protože nepochopili rozdíl mezi duchem a duší. Nikde totiž nečteme, že člověk dostal duši, ale **stal se duší živou**. Bůh mu dal dech (dýchání, ducha) života. Když člověk umírá, pak **neztrácí duši**, ale **přestává být duší živou**, protože Bůh odjímá dech (dýchání, ducha) života. A připomeňme ještě, že se to vztahuje na všechny živočichy. Také zvířata Bůh učinil „z prachu země“ a vdechl jim „ducha života“. (1 Moj 2, 19; 7, 13-15, 21-22) Proto také čteme, že „úděl synů lidských a úděl zvířat je stejný. Jedni jako druhí umírají, jejich duch je stejný, člověk nemá žádnou přednost před zvířaty, neboť všechno pomijí. Vše spěje k jednomu místu, všechno vzniklo z prachu a vše se v prach navrací.“ (Kaz 3, 19, 20)

Živou duší — nebo jak dnes říkáme bytost — vytvářejí dvě složky: tělo a duch. Pro znázornění uveďme příklad. Žárovka sama o sobě není světlem, stejně jako světlem není elektřina. Žárovka je mrtvou hmotou do okamžiku, kdy do ní začne proudit elektřina. V té chvíli se rozsvítí a začíná „žít“, hřát a sloužit. Stačí však zastavit dodávku proudu a žárovka se opět stává „mrtvým“ a studeným předmětem.

A právě tak to bylo na počátku, když Bůh stvořil člověka. Tělo z prachu země bylo oživeno dechem života. Spojením těchto dvou činitelů vznikla živá bytost — jak bible říká „živá duše“. A když ony dva základní činitele rozdělíme, pak živá duše nikam neodchází, ale prostě přestává existovat. Přesně tak to na více místech popisuje bible: „A prach se vrátí do země, kde byl, a duch (dech, dý-

chání — pozn. aut.) se vrátí k Bohu, který jej dal.“ (Kaz 12, 7) Smrt je vlastně obráceným procesem stvoření. Při stvoření bylo tělo vzato ze země, při smrti se do ní vrací. Při stvoření byl život darován Bohem, při smrti se vrací zpět k Dárci.

A co se s lidmi děje dál? I na to dává Bůh odpověď: „Vychází duch jejich, navracejí se do země své, v tenž den mizejí myšlenky jejich.“ (Ž 146, 4) S tímto Božím svědectvím se shoduje řada dalších svědectví Písma: „Mrtví nevědí nic,“ uvádí Kazatel, protože „milování jejich, i nenávisť jejich, i závist jejich zahynula.“ (9, 5, 6) — „Kdo propadne smrti, nebude už na tebe myslit. Kdo tě může chválit pod zemí?“ (Ž 6, 6)

Ve valašském skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm se návštěvníci se zájmem zastavují před starou hřbitovní bránou, na které je nápis „Číslo poslední“. Ano, hřbitov je konečnou zastávkou na naší cestě. Je však opravdu poslední? Ubírá se člověk se vším svým snažením a lopocením jenom k hrobu? Musí skončit všechno, pro co žil a o co bojoval? Díky Bohu, že tomu tak není! Písmo jasně učí, že smrt, jak ji dnes známe, není konečnou zastávkou a hřbitovy nejsou „posledním číslem“.

Smrt je spánkem. To potvrdil i Pán Ježíš u Lazareva hrobu a tak tomu od počátku křesťané věřili. Na více než padesáti místech bible je to potvrzeno. Jako při spánku zapomeneme na všechny starosti a jakoby se všechno pro nás zastavilo, tak i při smrti člověk přestává všechno vnímat a zastavuje se pro něj čas. Avšak ze spánku se probouzíme a po probuzení zjišťujeme, že to, s čím jsme usínali, vlečeme s sebou dál. A právě tak přijde i probuzení ze smrti. Bůh nás na to upozorňuje ústy samotného Ježíše Krista: „Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení.“ (Jan 5, 28-29)

Toto Ježíšovo slovo vyvrací tedy lidskou představu o hrobu jako posledním místě odpočinku. Ukazuje, že na konci své cesty nic neukrýváme, ale každý svůj „raneček“ rozbálíme a ukážeme, co jsme v životě nasbírali. Podle toho rozhodne spravedlivý Bůh, zda budeme věčně žít, protože jsme spolehali na Ježíše Krista a milovali hodnoty, pro které stojí za to žít věčně, nebo zda si zasloužíme odsouzení ke druhé smrti, ze které už nebude probuzení. (Zjev 20, 6, 14; 21, 8)

Lidé, kteří se od Boha odvrátili a před jeho zjevenou pravdou si zakrývají oči a uši, nám obvykle předloží jedinou námitku, když jim tlumočíme tuto Boží zprávu. „Je to neuvěřitelné,“ říkají, „jak by se to mohlo stát?“

Neuvěřitelné by to bylo, kdyby nám to předkládal někdo jiný než Pán Ježíš. V celých dějinách není nikdo ji-

ný, kdo by o sobě mohl říci to, co on: „Byl jsem mrtev — a lile, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.“ (Zjev 1,18) On jediný také mohl říci: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.“ (Jan 11,25)

Vracím se ještě ke knize z antikvariátu, která chtěla ukázat, jaký je smysl života. Vrátil jsem ji, protože

Často se říká: člověk je proto člověkem, že má nejvíce vyvinutý mozek. Jedinečnost člověka však poznáváme ještě hlouběji, když se zabýváme lidským svědomím.

Dnes, daleko více než kdy jindy, si uvědomujeme, že nám nestačí jenom vědět a rozumět. Nejsme úplně spokojeni, jestliže pracujeme na něčem, o čem víme jen to, že je to technicky dokonalé. Vedle vědomí, že to funguje, chceme mít také klidné svědomí, že věc bude použita pro správné účely. Dá se říct, že jsme mistři ve vymýšlení stále nových a spolehlivějších vynálezů. Jenže ne tak dokonale se projevujeme, když je začneme používat. Vymysleli jsme spoustu zajímavých věcí, které mezi lidmi vzbuzovaly naději, že s nimi bude život lehčí a krásnější. Mnohé věci, které mohly být lidem skutečně prospěšné, však často přinášely bolest i smrt. Proto bychom měli vedle vědomí myslet také na svědomí, vedle vědy také na etiku. Jak budeme zacházet s věcmi, které máme k dispozici? K jakým účelům budeme používat nové vymoženky vědy? Nebudou ničit morálku, přírodu anebo samotného člověka? Podle čeho poznáváme, že kuchyňským nožem je lépe ukrojit chléb, než jej někomu vbodnout do dutiny břišní? Že na papír je lépe natisknout text, který povznese ducha, než ho propůjčit třeba pornografii? Jakou roli v našem každodenním rozhodování hraje svědomí?

Etymologie latinského slova svědomí ukazuje, že se jedná o složeninu — „con-scientia“ doslova „vědomí s“. Jde o vědomí, které je určováno vztahem člověka k něčemu nebo někomu. O jaký vztah se jedná? Na tuto otázku dává filozofická etika zcela odlišnou odpověď než křesťanská etika.

Filozofická etika vycházející z antiky ví, že slovo etika je odvozeno od řeckého slova „ethos“, což vlastně znamená „zvyk, tradice“ — to, co je v dané společnosti všeobecně přijato jako běžný způsob chování. Člověk se řídí normami společnosti, ve které žije. Nejvyšší autoritou je tedy člověk sám anebo svědomí, které je podmíněno lidskými znalostmi a zkušenostmi.

Křesťanská etika vycházející z bible ví, že poslední autoritou není ustálený zvyk lidí, nýbrž sám Bůh — Stvořitel. Znamená to, že nás křesťanská etika okrádá o osobní svobodu rozhodování, jež patří k základním lidským

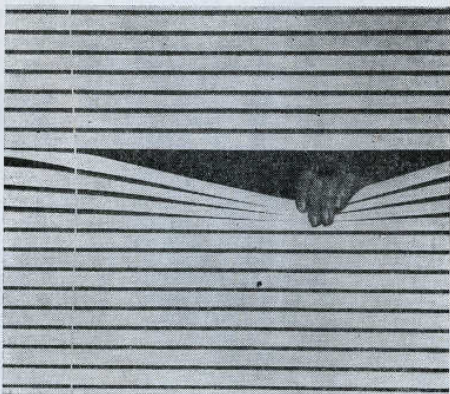
viděla jen to, co je na cestě mezi kolébkou a hrobem. Mám Boží slovo — bibli a ta ukazuje dál. Poznal jsem a uvěřil ve svého Spasitele, a proto mohu onen úvodní citát upravit a s jistotou vyznávám: Lidský život je cesta údolím, kterou musíme každý projít a nelze na ní učinit krok zpět. Na začátku vycupitáme z kolébky a jako hříchem porušené bytosti v sobě ne-

seme smrt. Po celé pouti však máme po boku věrného průvodce, který ještě nikoho nezklamal a neopustil: Božího Syna, Ježíše Krista, který nás přišel převést ze smrti do života. On brzy přijde ve svém slavném druhém příchodu a jako odměnu přinese věčný život všem, kteří v něho uvěřili.

Máš jistotu, že Ježíš je i tvým průvodcem?

JIRÍ DREJNAR

TAJEMSTVÍ SVĚDOMÍ

právům, zatímco filozofická etika nám tuto svobodu daruje v celé plnosti?

Můžeme být vůbec absolutně svobodní? Jistě bychom si rádi dělali, co chceme, ovšem sami dobře víme, že to nelze. Naše situace je složitější. Teoreticky můžeme všechno — rozbít svou nejkrásnější vázu, brát drogy, dokonce si můžeme vzít i svůj život. Jistě, jsme svobodní, ale potom už nebudeme mít možnost podívat se na krásu vázy, nebudeme mít spolehlivé tělesné a duševní zdraví anebo dokonce nebudeme vůbec naživu. Ano, teoreticky si můžeme sáhnout i na život, ovšem musíme si uvědomit, že tím ztrácíme veškerou svobodu. Naše situace je proto komplikovaná, že bychom chtěli být nejraději absolutně svobodní, ale zároveň bychom nechtěli nést následky svého ničím neomeзованého jednání. A zde moudrý člověk poznává, že nejsme přece jen zcela autonomní. Jsme omezeni — ať chceme nebo nechceme, vždy jsme podřízeni nějakým zákonitostem. Musíme se mezi nimi rozhodovat — rozbíjí svobodně svůj gramofon, anebo se raději této svobody zřeknu a budu poslouchat hudbu?

Bible učí, že Bůh nás stvořil jako svobodné bytosti. Sami si volíme dobro, nebo zlo. Jenže my sami dobře víme, že dobro a zlo není totéž. Bůh nám zjevil správnou volbu. Dobře víme, co je dobro a proč je to dobro. Sám Bůh se za ně postavil. Satan se postavil za zlo a my také dobře víme, proč je zlo zlem. Jsme si vědomi do-

konce i toho, že Boží rady vedou k zachování zdraví, štěstí a života, kdežto satan nejčastěji nabízí jen tu svobodu, ale následky nerespektování určitých zákonitostí zamlčuje.

To, že dobro a zlo není totéž, neznáme jen z bible. Každý z nás přece přirozeně touží po životě, štěstí, pohodě a zdraví. Když nám to chybí, chybí nám něco podstatného, co je důležité pro lidský život. Proto se o to také snažíme. Čili — naše rozhodování není nikdy absolutně svobodné, ale je vždy určitou poslušností. V rozhodování vždy jeden hlas přijímáme a druhý odmítáme.

Z etymologie latinského slova „conscientia“ jsme se dozvěděli, že se jedná o vědomí, které je určováno vztahem. A zde jsme u nehlubší pravdy týkající se svědomí. To naše rozhodování totiž nemusí být jen pasivní poslušností dané nutnosti. Protože se nám dal Bůh poznat v Ježíši Kristu, protože nám zjevil svou lásku a dobrý úmysl, který s lidstvem má, můžeme my lidé na tento Boží čin s vděčností odpovědět. Můžeme poslouchat Boží hlas ne z nutnosti, vypočítavosti, nýbrž ze svobodného rozhodnutí. Naše rozhodnutí pak nebude pasivní — nutnou poslušností, ale poslušností ve svobodě. Je to skutečně poslušnost, protože se řídíme Božím slovem; odmítáme tím mnohé zvyky a tradice, které jsou běžné a často nám dokonce i blízké. Je to však také skutečně svobodná poslušnost, protože nám tato volba není vrozená. S radostí a svobodně se rozhodujeme pro Boží nabídku.

M. Karamazov perem Dostojevského řekl: „Je mnoho hrozných tajemství! Zde bojuje Bůh a satan a bojištěm je lidské srdce.“ Komu věnuješ svůj život ty? Pravé lidství — Boží obraz v nás — spočívá v tom, že se necháme oslovovat Ježíšem Kristem, který řekl: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými. Každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní.“ (Jan 8,31.34.36) D. KUČERA

DŮVĚRA

Na pískovišti, uprostřed nových domů moderního sídliště, stojí proti sobě dva kluci. Ještě před chvílí spolu stavěli hrady. Nepohodli se. Měli rozdílné názory na vzhled svého společného díla. Ten starší se rozhodl, že prosadí právo silnějšího. Popadl kus železa, které zde zůstalo ještě po stavbářích, a tímto argumentem chce podpořit vlastní projekt. Mladší, v předtuše rvačky, kterou by jistě prohrál, ustupuje. Když už se zdálo, že vyhraje silnější, nastal nečekaný obrat. Ustupující, krčící se chlapec se najednou postavil proti svému soku a říká: „Jen bouchni, ale nejdřív se podívej, kdo jde za tebou!“ Přicházel totiž jeho tatínek. A on mu důvěřoval. Věřil v jeho ochranu. To vědomí mu dalo sílu postavit se i železu v ruce staršího kamaráda.

Jistě již tušíte, proč začínám touto příhodou. Byl jsem tehdy stejný jako ostatní děti. Rodiče pro mne byli přístavem bezpečí. V jejich přítomnosti jsem měl pocit jistoty. S nimi jsem se nemusel ničeho bát.

Naši pozornost chci dnes zaměřit na důvěru, jednu z dalších vlastností dětí, kterou dospělý člověk rád přenechává jiným. Zkušenosti ho totiž naučily.

Symbolem bezpečí v dobách, kdy se ještě nebojovalo tanky, letadly a děly, byl hrad. Tomu pískovému se vůbec nepodobal. Musel být pevný a na vhodném místě. Jen tak se mohl stát útočištěm v době válek a nepokojů. Ještě dnes, dívám-li se na zbytky hradu Strečno, cítím obdiv k jeho stavitelům. I zříceniny tohoto kdysi krásného hradu budí důvěru. David, biblický král a pisatel mnoha žalmů, znal cenu pevného hradu. Proto nás nepřekvapuje, čteme-li v jednom z nich následující vyznání: „Říkám o Hospodinu: Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh, v nějž doufám.“ (Ž 91,2) Sám mohl mít mnoho hradů, přesto však svou bezpečnost a ochranu vložil do péče Boha, kterého my křesťané nazýváme NEBESKÝM OTCEM.

Ježíš Kristus se vždy hlásil k Bohu jako svému Otci a ty, kteří se od něj učili, nazýval svými bratry. V Novém zákoně můžeme číst o dvou z nich. „Když židovští předáci viděli Petrovu a Janovu odvahu a uvážili, že jsou to lidé neučení a prostí, divili se. Poznali, že bývali s Ježíšem.“ (Sk 4,13)

Petr, který nedávno zapřel Krista, je najednou odvážný a smělý. Jak je to možné? Zkušenosti prožitě s Ježíšem jej naučily důvěřovat Bohu. Často si připomínal Davidova slova: „Hospodin se dívá z nebe, vidí všechny lidské syny.“ (Ž 33,13) Uvědomoval si přítomnost nebeského Otce, a to mu, stejně jako malému dítěti, dávalo dostatek sil pro náročnou práci.

NEBUDETE-LI JAKO DĚTI, NEVEJDETE

Můj starší bratr se svou tříletou holčičkou a já jsme šli jednou na procházku. Dcerka chtěla vysadit na kamennou zídku u cesty. Když ji tam její táta postavil, skočila mu zpět do náruče. To skákání se jí zřejmě velmi zalíbilo. Když skákala po páté, chtěl jsem bratra vystřídat. Vzal jsem Katku a zvedl ji na místo, odkud skákala. Čekal jsem, kdy skočí, abych ji chytil. Nijak se však k tomu neměla, asi se bála. Pak se podívala na tatínka, jako by se jej pohledem ptala: Mohu? Když kývl, snesla se mi do náruče.

Tak jako Petr a Jan můžeme i my získat sílu. Bůh nás přece vidí v každém okamžiku. Jemu můžeme vždycky

důvěřovat. Nedejme se odradit tím, že o nás zatím nikdo nenapsal podobné svědectví, jaké jsme četli o dvou učednících Pána Ježíše. Nevzdáme přece svůj boj o nebeské království Ježíše Krista. On sám nás učí důvěře vůči Bohu. Nebeský Otec je ochotný nám pomáhat v každém okamžiku. Jsme přece jeho děti, i když často neposlušné. Má nás i přesto rád. Naučme se však jako ta malá Katka radit se s ním o každém svém činu. Potom budeme moci vyznat společně s Davidem: „Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v souzení vždy velmi osvědčená.“ (Ž 46,2)

Pán je hoden naší důvěry. Nezkla-
me. V. F.

lásce

„Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě.“ (Ž 19,8)

Tak o čem chce vlastně psát? O lásce nebo o zákoně? říkáte si.

To jsem byl ještě žákem 9. A. V hodině fyziky přišel do naší třídy mladý psycholog. Hned od první chvíle si získal naše sympatie. Díky jeho návštěvě odpadla totiž hodina fyziky, a my jsme nemuseli poslouchat takové ty hodné kantorské, zpravidla podmíňovací věty. Pozorně jsme sledovali každé slovo. A protože, jak už jsem řekl, mladý muž za katedrou byl psycholog, podařilo se mu třídu vyprovokovat k diskusi. Můj spolužák Ivan vytáhl dokonce z pusy žvýkačku jako projev největší úcty. Velmi živý rozhovor se týkal nevděčnosti starších k nám, téměř dospělým, jejich velkých nedostatků a našich velkých problémů. Skoro na konci hodiny se přihlásila Věrka, předsedkyně třídy, a položila panu psychologovi otázku: „Jak byste definoval lásku?“ Ivan si poplácal dlaní na čelo, protáhl obličej, odlepil svou žvýkačku z ucha a znovu si ji strčil do úst. Ten, kdo očekával pohotovou odpověď sympatického psychologa, byl zklamán. Naštěstí většinu třídy nezodpovězená definice lásky netrápila. Dobře si však pamatuji, jak byl náš milý host vyveden Věrčinou otázkou z míry. Začal se odvolávat na zaručené autority v oblasti filozofie s tím, že ani oni jasnou definici lásky neposkytují. Zvonilo. K potěšení nás žáků a věřím, že také k úlevě návštěvy. A tak jsem se nedověděl, co je to láska.

Úsměvná vzpomínka, vidíte? Avšak Věrčina otázka mě čas od času znovu vyprovokuje k přemýšlení. Nejčastěji tehdy, když někdo začne mít lásky plná ústa, a přitom jeho skutečný život poskytuje jiný obraz.

O lásce často hovoříme. I my, méně obdařeni hudebními schopnostmi, o lásce dokonce zpíváme. Jsme mnohdy pevně přesvědčeni, že jen a jen čistá láska nás inspiruje v jednání s bližními. (Všimli jste si? Už nám nestačí říct jen tak prostě — láska. Musíme zdůrazňovat přívlastek, že v našem případě jde skutečně o pravou lásku. Trochu smutné, vidíte?)

Ale jistě! Jen mluvíme a zpíváme o lásce, prosím. Nebudeme první ani poslední. Lásce je pravděpodobně věnováno nejvíce literárních i dramatických děl. I ten, kdo nemá chuť se namáhat čtením knih nebo vysedávat v naškrobené košili v rudě polstrovaných sedadlech divadla, si může přijít na své. Vždyť lze zmáčknutím knoflíku televize přivolat všemožné (i nemožné?) příběhy, když ne přímo o lásce, tak alespoň s nějakou milostnou zápletkou.

Asi se už teď neubráním jistě vyhraněnosti. Kdybych chtěl lásku kategorizovat, pak se ve svém přemýšlení dostávám především k lásce mezi mužem a ženou. Bude to nejspíš tím, že v partnerských vztazích je znehodnocování lásky nejvýraznější.

Říká se, že lidé v minulosti při vybírání svých partnerů příliš zohledňovali společenské postavení, přání rodičů a majetkové poměry. Časy se změnily. Konečně se mohli mít lidé rádi bez ohledu na všechno přežití zbytečnosti minulosti. Samozřejmě, se zastaralými neúčinnými konvencemi se odložily i ty „povídáčky“ o mravnosti, morálce a já nevím o čem ještě. Láska se mohla uplatnit bez omezení. Jenže...

Nezdá se, že by bylo lásky víc. Ze snů o skutečné lásce nám zůstala téměř padesátiprocentní rozvodovost, touha mít za každou cenu víc než ten druhý, práce pro spousty odborníků zabývajících se mezilidskými vztahy, manželské poradny. Pak snad ještě jakýsi pocit z poznání, které většinou s láskou už nemá nic společného. Tenhle pocit bych charakterizoval dvěma větami z knihy Davida Weise. Spisovatel uzavírá kapitolu popisující návštěvu slavného sochaře Rodina v nevěstinci přiléhavými slovy. Z lásky nezbývá nic. „Když teď bylo po všem, připadal si silný. Dneska večer se stal mužem.“ Větv navozují jistou podobnost s všeobecně známou biblickou událostí: „Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí.“ (1 Moj 3,7) Bez respektování mravních zásad musí dojít ke stejnému poznání každý. Možná, že ono poznání není v první chvíli tak bolestivé jako spálení dlaně na rozžhavené plotně, ale vede časem k mnohem hlubší a ničivější bolesti. Bůh ví, že nejsme schopni lásky bez určitého vedení. Nám se však jeho přístup k člověku nezdá. Chápeme to jako omezování. Nedokážeme se dost dobře vyrovnat s nutností na jedné straně respektovat jakási nařízení a na druhé straně upřímně milovat.

Sobectví se nám příliš usídlilo v srdci. Nejraději máme sebe. Konečně, život nás naučil určité zručnosti v konání dobra tam, kde nám z toho může něco „kápnout“ nebo raději „sypat“.

Když zástup osvobozovaných Izraelců z egyptského otroctví putoval po poušti, Bůh předal za zcela mimořádných okolností Mojžíšovi, vůdci národa, deset příkazů napsaných na kamenných deskách. Příkazy určovaly vztah člověka k člověku i Bohu. V mnoha větech je užito slov s předponou ne. Nejedna věta, kterým se říkáme ve společnosti dnes, vychází z moudrého Božího nařízení. Slovo zákon je často spojováno s představou soudcovských talárů a kupou tlustých knih s paragrafy. Proto nám slovo zákon zní velmi nepřijemně. Nepříjemný pocit se ještě znásobí spojením slova zákon se slovem láska tak, jak jsem to udělal na začátku.

Boží nařízení jsou jasná — jako většina příkazů. A proč taky ne! Jen si vzpomeňte na dětství. Mnohem účinnější než dlouhé vysvětlování byl maminčin příkaz. Někdo namítne, že přece novozákonní pohled na Boží zákon je negativní. Ježíš, když žil zde na zemi, však opravil jen pokřivený postoj k zákonu. Spousta lidí v jeho době chápala dodržování Božích nařízení jako vstupné do nebe. Jinak se mi ale zdá, že Ježíš chtěl po svých vyznavačích mnohem víc než respektování norem desíti příkazů vydaných Bohem na Sinaji. Jestliže o tom pochybujete, stačí se začíst do Ježíšova kázání na hoře. Někteří lidé tvrdí, že lásku nepotřebují. Láska je prý pocit navíc a v podstatě k ničemu. My však nechceme sami sobě lhát ani si hrát na hrdiny. My lásku potřebujeme, a proto potřebujeme i zákon. Bez něj bychom mohli třeba zapomenout, že rodiče si zaslouží naši úctu a lásku i tehdy, když přestávají rozumět našemu pojetí života, a přitom jsou na nás tolik závislí. Bez něj bychom mohli nevidět krásu kolem sebe jen proto, že je dost věcí na světě, které dokážou zkazit zrak až k nenávisti. Nedělám si iluze. Respektováním zákona se nestal ještě nikdo dokonalý, ale nám jde přece o lásku. Zákonem Bůh pomohl lidem přetvořit vztahy lidí na únosnou míru a zaručil tím, že se o lásce nemusí jen zpívat, hovořit nebo psát. Doufám, že mi už teď nemáte za zlé ani to podivné spojení nadpisu s úvodním veršem žalmu.

Co je to láska?

Odpověď na tuto otázku visí na průčelních stěnách mnoha modliteben. Bůh věděl, proč nám dal zákon. Je přece láska. J. BARTA

Vypráví se o jednom králi, že neměl dědice. Když viděl, že už stárne a nebude mít komu předat své království, vybral si několik chlapců a řekl jim: „Jeden z vás se stane mým nástupcem. Nejprve se však musíte podrobit zkoušce.“ Potom dal každému malé semínko, řekl jim, aby ho zasadili do květináče, zalévali je a starali se o ně. Za rok ať mu přijdou ukázat, jakou květinu vypěstovali. „Podle toho,“ dodal, „si jednoho z vás vyberu.“

Po roce se všichni mladíci dostavili do královské komnaty a postavili se do řady. Každý držel v rukou květináč s nádhernou květinou, kterou si koupil u nějakého zahradníka. Jen na konci řady stál malý kluk, který plakal nad květináčem sice plným hlíny, ale bez květiny. I když celý rok zasazené semínko pečlivě zaléval, nic mu nevyrostlo. Ostatní se ušklebovali a říkali si, že s takovou „květinou“ si ho král ani nevšimne. Jaké však bylo jejich překvapení, když král přišel. Se zamračenou tváří procházel od jednoho k druhému. V jeho očích byl vidět hněv a zklamání. Teprve když došel na konec, k tomu poslednímu chlapci, jeho tvář se rozjasnila. Vzal chlapce kolem ramen a řekl: „Pojď, hochu, tobě svěřím své království.“ Potom se obrátil k ostatním: „Ta semena, která jsem vám před rokem dal, byla uvařená, mrtvá. Žádná rostlina z něho nemohla vyrůst. Všichni jste mě podvedli! Pouze tento hoch byl poctivý a nestyděl se přijít s tím, co měl — s prázdným květináčem. Proto jedině on si zaslouží, abych z něho učinil královského syna.“

Děti, tento příběh mi připomíná slova Pána Ježíše, když vypráví, jak bude probíhat jeho druhý příchod:

„Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pas-

týř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici. Tehdy řekne král těm po pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa...“ (Mat 25,31-34)

Z těchto Ježíšových slov se dovídáme, že při jeho druhém příchodu vzniknou dvě skupiny lidí. Ale jen v jedné budou ti, které milostivě přijme jako své syny a dcery a svěří jim své království. Jací to budou lidé? Čím si zaslouží takovou Boží přízeň? Budou to lidé, kteří se jako ten chlapec v našem příběhu snažili žít, jak nejlépe uměli (v. 35-40); ale přitom se nepřetvařovali, nedělali ze sebe lepší, než skutečně byli. Naopak, uvědomovali si svou hříšnost, bídu a chudobu. A právě proto s vírou spoléhali na Boží milost danou díky oběti Pána Ježíše Krista. (Řím 3,23.24)

Co myslíte, děti, na které straně budete stát vy, když Pán Ježíš přijde ve své slávě? Jistě každý by chtěl patřit mezi ty vykoupené, mezi dědice Božího království. Obráťte se tedy k Pánu Ježíši takoví, jací jste. Můžete k němu přijít s prázdnými rukama, nedokonalí, špatní, hříšní, ale s pevnou jistotou, že On vás díky Kristovu vykoupení přijme. Pak také z vděčnosti a z lásky k němu budete rádi pomáhat všem lidem okolo vás. Vždyť co vykonáte pro druhého, třeba i toho nejnepatrnějšího člověka, jako byste udělali přímo Pánu Ježíši. MH

Jitrocel

(*Plantago lanceolata*)

Je to známá léčivá rostlina, která je v přírodě rozšířena prakticky po celém světě. Najdeme ji na okrajích cest, na sušších loukách a rumovištích, takže je stále po ruce. Evropané přivezli před staletími rostlinu do Ameriky, kde ji Indiáni pojmenovali „white man's foot“ — stopa bílého muže. Rostla všude tam, kde se usadili kolonisté.

Přírodní léčba připisovala jitroceli důležité místo už v dobách antiky. Tenkrát používali rostlinu k zastavení krvácení u těžkých poranění, kostních zlomenin a otrav. Nevědomky využívali její vlastnosti antibiotické, tj. ničící choroboplodné zárodky.

Jitrocel pomáhá znamenitě při bodnutí hmyzem. Jed hmyzu, ať už to jsou včely, vosy nebo sršně, má podobné složení. Při vpichu způsobí silné bolesti, pak se rána zanítí a oteče. A tady právě pomáhá jitrocel. Jeho listy obsahují třísloviny, enzymy a antibiotické látky, které jed v místě vpichu zneškodní, ránu chladí a mírní bolesti.

Kdo dostane žihadlo, ať vyzkouší léčivé účinky jitrocele: po vytáhnutí žihadla z rány stačí rozmačkat mezi

prsty tři jitrocelové listy, přiložit je na místo vpichu a nechat je tam půl hodiny. Rovněž vylisovaná šťáva jitrocele nakapaná na ránu má léčivé účinky. Je dobré opakovat to několikrát po sobě, pokud bolesti nepřestanou. Ale pozor: dostaneme-li žihadlo někde do hlavy, ať už do úst, krku nebo obličeje, je třeba vyhledat lékaře.

Rozsah léčivých účinků jitrocele dodnes ještě není zcela prozkoumán. Na základě zkušeností však máme ověřeno, že čistí krev, uvolňuje hleny, tiší křeče, působí proti průjmům, mírní kašel a působí proti zánětům. Podporuje léčbu u kataru dýchacích cest, astmatu, plicní tuberkulózy, nechutenství, kožních onemocnění, špatně se hojících ran a nadýmání.

Jitrocel sbíráme v měsíci květnu a červnu. Používáme z něj listy na čaj nebo čerstvou šťávu. Závěrem doporučujeme několik osvědčených rad a receptů.

Příprava čaje: na 1 šálek vody 3 g jitrocele (přibližně odpovídá 1 polévkové lžíci). Používáme-li čerstvou šťávu, pak denně 1 polévkovou lžici po dobu několika týdnů. Je to výborný prostředek na čištění krve, zvláště zjara. Při onemocnění dýchacích cest se doporučuje čaj ze směsi stejného množství jitrocele, podbělu, přesličky polní a slazený medem.

MUDr. E. SCHNEIDER

V letech 1987 a 1988 vzpomínáme 325. výročí narození (1663) a 260. výročí úmrtí (1727) věrného Kristova následovníka Augusta Hermanna Franckeho. Patřil mezi výrazné pietistické postavy konce 17. a počátku 18. století. Vystudoval teologii a stal se učitelem na univerzitě. Zorganizoval kroužek studentů, kteří četli a překládali Písmo a přemýšleli nad jeho poselstvím. To to „sdružení přátel bible“ se postupně rozrůstalo. Když Francke prožil svou zkušenost obrácení, orientoval celý svůj život novým směrem.

Po setkání s Filipem Jakubem Spenerem se stal na celý život jeho přítelem a stoupencem. Přednášel na univerzitě v Halle, ale pracoval také jako farář v Glauche. Jeho kázání a způsob, jak žil, byly silným voláním k opravdovému životu podle Boží vůle. Pán Bůh se mocně projevil a mnozí se plně vydali Ježíši jako Pánu.

V této době uzavřel Francke manželství s Annou Magdalenou, která se mu stala dobrou pomocnicí, podobně jako později jejich děti.

V Glauche založil Francke školu,

AUGUST HERMANN FRANCKE

lu, kde vyučoval zdarma chudé děti. Zanedlouho byla tak slavná, že i bohatí měšťané sem posílali své vlastní děti. To vedlo k založení pedagogia — střední školy, kterou spravoval jeho spolupracovník Freylinghausen. Otevřel také sirotčinec pro děti, které nikoho neměly, a chudým studentům podával zdarma obědy. Sirotčinec se rychle rozrůstal, proto později začal budovat pro jeho potřeby velkou tříposchodovou budovu. Byla to stavba víry a lásky, ke které neměl dost prostředků, ale Francke pevně důvěřoval svému Bohu, a ten ho neklamal.

Když se Franckeho činnost stala všeobecně známou, poskytl

mu i vláda různé úlevy a výsady. Později vybudoval vlastní pekárnu, knihkupectví, tiskárnu i lékárnu. Dále byl otevřen domov pro vdovy, dívčí škola, průmyslová škola, Anglický dům (pro studenty z Anglie), seminář pro učitele, misijní škola a nemocnice. Kolem objektů skoupil Francke zahrady a plantáže, kde pak žáci a studenti pracovali.

V roce 1712 byla zde založena „Cansteinova biblická společnost“, která měla vlastní tiskárnu a starala se o zásobování lidí lacinými výtisky Nového zákona a bible, a to nejen v němčině, ale i v jiných jazycích, například také v češtině.

Celé to obrovské dílo praktického křesťanství vyrostlo z důvěry v Boží moc a žilo z jistoty, že Bůh sám je vede. Byli zde ovšem vedle Franckeho mnozí a mnozí, které si Bůh použil a kteří svými dary přispěli k existenci těchto ústavů a podniků. Pán Bůh však mimořádně celému dílu žehnal, vždyť Franckeho misijní dílo zapustilo kořeny i v Indii a Severní Americe. Jedním z jeho žáků byl také hrabě N. L. Zinzendorf, který se později stal biskupem obnovené (Ochránovské) Jednoty bratrské. Když Francke umíral, bylo v jeho ústavech 2200 žáků a studentů, asi 180 učitelů a přes 130 sirotků, a to nepočítáme mnohé chudé a studenty, kteří zde dostávali zdarma obědy.

A. H. Francke umíral (8. 6. 1727) se slovy: „On je můj a já jsem jeho.“ Na pomníku v Halle je napsáno, že byl mužem, který „důvěřoval Bohu“. Bůh jeho důvěru neklamal, jeho život je důkazem toho, co dokáže Bůh učinit, když se mu člověk opravdu odevzdá. A to je pro nás výzva i závazek.

L. S.

VY SE PTÁTE my odpovídáme

Nečisté maso čisté?

Proč adventisté s. d. nejedí vepřové maso? Starý zákon v 5 Moj 14 skutečně zakazuje věřícím požívání nečistých živočichů. To by bylo v souladu s naším ustanovením. Avšak ve Sk 10 dostal Petr ve vidění pokyn, aby zabíjel a jedl živočichy, které dosud Židé považovali za nečisté. Petr měl zanedlouho možnost pochopit pravý význam tohoto vidění. Od této doby Bůh prohlásil za čisté „dosud nečisté živočichy“, kteří v tomto vidění symbolizovali očištěné pohanské národy.

J. M., Brno

Adventisté s. d. jsou přesvědčeni, že otázka vhodné stravy by neměla uniknout pozornosti věřícího. Sám Bůh se zabývá jídelníčkem člověka. Původní Stvořitelovo menu pro naše prarodiče v ráji obsahovalo obiloviny, ovoce, ořechy apod. (1 Moj 1,29) Po pádu člověka do hříchu Bůh doplnil původní jídelníček ještě o zeleninu. (1 Moj 3,18) A tak předně obilniny, ovoce, ořechy, zelenina jsou ideální stravou pro člověka, který musí žít za branami ráje. Především k tomuto ideálu se hlásí adventisté s. d.

Člověk však vždy nežije v podmínkách, kdy má dostatek této hodnotné stravy. Co potom, když žijeme v takové situaci a v takových zeměpisných šířkách, kde nelze dosáhnout takového nejvhodnější sestavy našeho jídel-

níčku? I pro podobné okolnosti měl Stvořitel připraveno řešení. Taková situace nastala po potopě. Tehdy Bůh podruhé rozšířil jídelníček člověka. Noe a jeho potomci smějí jíst maso. (1 Moj 9,3,4) Termíny — čistá a nečistá zvířata, které bible používá, když hovoří o počtu zvířat, jež měl Noe vzít do archy, známe z 3 Moj 11 a 5 Moj 14. Tam označují zvířata vhodná ke stravě člověka. Z toho můžeme usoudit, že Noe věděl, které maso je pro něho přijatelné jako potravina.

Nejvíce veršů o vhodném masu pro věřícího nacházíme ve výše zmíněných kapitolách. Zde se druhé Boží rozšíření jídelníčku člověka, které je v této době již několik staletí staré, stává součástí smlouvy mezi Bohem a izraelským národem. Zde také bible uvádí důvod, proč nejíst nečistá zvířata: svatost člověka a svatost Boha. (3 Moj 11,44,45) Kdyby bible byla napsána pro dnešního člověka, je velice pravděpodobné, že by se důvod neskryval za slovem s úžasnou vahou pro starozákonního člověka — za slovem svatost, ale byl by vyjádřen daleko konkrétněji. Např.: Jsi před Bohem zodpovědný za své zdraví. Jez tak, abys mohl být vždy hotov ke službě, aby sis udržel svěžest a sílu co nejdéle. Přijmi Boží zásady, které se týkají tvého jídelníčku.

Co se týče Sk 10 a významu Petrova vidění, adventisté mají za to, že nemůžeme Boží naučení sdělené v podobnosti o čistých a nečistých zvířatech vykládat jinak, než jak tomu rozuměl Petr. „Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvrňuje nebo znečišťuje.“ (Sk 10,28) Petrovo vidění nám kontext kapitoly nedovoluje vykládat

jinak, než vztáhnout je jen na problematiku „nečistého pohana“. Jak je vidět z 11. kapitoly, církev udělala z Petrovy zkušenosti jediný závěr a ten se netýkal stravy: Tak i pohany povolal Bůh k pokání, aby dosáhli života“ (Sk 11,18) Proto adventisté nespátují v Petrově vidění zrušení užitečnosti Božích slov o čistých a nečistých zvířatech, jak je čteme v knihách Mojžíšových.

Adventisté jsou přesvědčeni, že Kristovo evangelium má svými důsledky zasáhnout celou lidskou bytost, tedy i tělo. (1 Tes 5,23,24; 1 Kor 10,31; 3 Jan 2; 1 Kor 6,19,20). Sám Spasitel věnoval otázce zdraví člověka značnou pozornost a ne právě zanedbatelnou část svého působení. Proto také adventisté si náležitě všimají problematiky zdraví. Věřící v trvalou platnost Božích slov: „Jestliže opravdu budeš poslouchat Hospodina, svého Boha, dělat, co je v jeho očích správné, naslouchat jeho přikázáním a dbát na všechna jeho nařízení, nepostihnu tě žádnou nemocí, kterou jsem postihl Egypt. Neboť já jsem Hospodin, já tě uzdravuji.“ (2 Moj 15,26) Adventisté se neřídí jen starými dobrými biblickými zásadami a principy o stravě věřícího, ale také přijímají spolehlivé poznatky moderní vědy. Proto vedle toho, že dávají přednost vegetářské stravě a případně jedí jen „čisté maso“, také nekouří, nehodují zrnkové kávy, nepijí alkohol apod. Na druhé straně se brání tomu, aby starost o zdraví a péče o jídlo nepřerostly podstatnější prvky Kristova náboženství. „V Božím království není přece hlavně jídlo a pití, ale spravedlnost, pokoj a radost, jakou dává Duch svatý.“ (Řím 14,17; Petrů)

M. ŽALUD

... a mnoho ŠTĚSTÍ

Díval se na mne zklamaně, byl překvapen a nadmíru rozčarován. Ne, neměl jsem právo takhle ho zranit. Vždyť on to přece myslel upřímně.

Oč šlo? Právě jsme se po krátkém, věcném rozhovoru rozloučili. Byl jsem mu zřejmě sympatický, neboť k těm obvyklým zdvořilostním frázím, které se říkají, přidal ještě navíc opravdu ze srdce: „Přeji vám mnoho štěstí.“ „Děkuji,“ odpověděl jsem krátce, „nepotřebuji ho. Štěstí je něco, co nemohu použít. Ctím si váš dobrý záměr, ale považuji štěstí za něco přebytkového — něco, co opravdu nemohu upotřebit. Děkuji vám.“

Tu odpověď opravdu nebyl schopen pochopit. Bylo to, jako bych mu dal ránu kladivem.

Vím, že je nás málo, kteří se na svět tak díváme. Většina to přece vidí úplně jinak. Každý přece potřebuje štěstí, a proto si také štěstí všichni přejí. Když má někdo narozeniny či svátek nebo je kolem Nového roku, lidé si velmi přejí štěstí. Vždyť i to slavné P.F. znamená „pro štěstí“. Samé přání štěstí.

Štěstí patří k nejoblíbenějším přáním, protože je naprosto všestranné, hodí se prostě ke všemu. Není jasně definováno, člověk si nemusí namáhat hlavu hloubáním nad trápením jiných, nad tím, co bližní opravdu potřebuje. Stačí popřát štěstí. A ještě to má jednu přednost, každý si může do bankovního šeku „štěstí“ vložit co chce

— všechny dobré hodnoty života, o kterých se právě domnívá, že je ten druhý snad potřebuje. Ano, štěstí je něco neobyčejně praktického. Nic se za něj neplatí a plynou z něj samé výhody. Je to chameleon mezi přáními, stále pohotový, nikdy nechybí. Sotva si někdo nařiká, že ho má příliš. A k tomu všemu člověk téměř nemusí přemýšlet. Když se však někdo začne vyptávat, co konkrétního se tím „štěstím“ myslí, vznikají problémy. Štěstí může mít přece tolik tváří, že je těžké je definovat. Samozřejmě se nám však hned vybaví celá řada příkladů: štěstí má třeba ten, kdo přestál nehodu bez zranění, nebo kdo vyhrál ve sportce, kdo si vybral hezkou ženu nebo třeba také ve zdraví prožil další rok.

Samozřejmě, přiznávám, že nemám nic proti tomu, aby přátelé, známí i neznámí užívali lepších stránek života. Přeji jim to. Co mně však na tomto druhu štěstí vadí, je, že je tak neosobní, anonymní. Že někdo bere něco z rohu hojnosti mistra Nikoho — bez vztahu ke své osobě a vlastní práci — nezaslouženě, že mu padá do klína dar, za který se nikdo necítí nikomu nebo ničemu odpovědný. Pro neodpovědné egoisty je to sice určitě velmi sympatická představa, ale abych pravdu řekl: Mě to přece jenom neuspokojuje. Mám ve zvyku, že za dar rád poděkuji tomu, kdo mi jej dal. Ale komu mám poděkovat za štěstí? Náhodě? Slavné bohyni Fortuně? Svě „šťastné“ hvězdě? Nebo snad sobě podle přísloví, které říká, že „každý je strůjcem svého štěstí“?

Od té doby, co jsem se stal křesťanem a vím, že můj život není pouze v mé moci, ani zase naopak vydán slepé libovůli osudu, nemohu už věřit na povídačky o loterii štěstí. Ba co víc: považuji ji dnes za vynález toho, kdo si přeje, abychom právě proto odmítli existenci osobního Boha, který se stará o každého člověka, abychom uvěřili tomu Zlému a jeho návnadám.

Živý Bůh není žádný morální automat, který odpovídá na správné jednání blahobytem a naopak problémy naděluje tomu, komu schází štěstí. Není ovšem ani nějakým univerzálním partnerem — podle střihu našich psychologických představ. Bible nám zjevuje jiné principy, naprosto jiné zásady, jiné způsoby jednání.

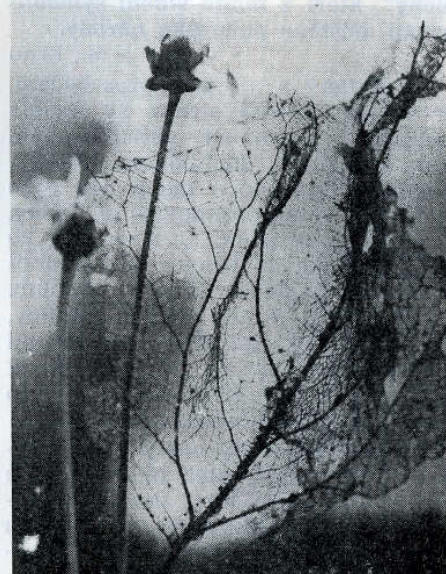
Určitě je to něco víc než jen štěstí — je to požehnání, že Bůh „dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.“ (Mat 5,45) Ale to ještě nestačí. Přestože člověk nežije pouze „chlebem“ (Mat 4,4), potřebuje na každém kroku Boží dary. Denně potřebuji radost i pokoj, který nikdo nemůže koupit za žádnou měnu tohoto světa. Nutně potřebuji také lásku a pochopení, které přijímám o to víc, čím víc je rozdávám; i spokojenost a bezpečí, které za všech okolností chrání mou vnitřní rovnováhu. A konečně potřebuji také poznat opravdový smysl života, který se pro mne stává světlem na cestu v nejtemnějších zákratech mého života.

Boží požehnání se manifestuje v aktivech, ale i v pasívech mé životní bilance. Nepřijímám ho jen v materiálních ziscích, ale také ve zdánlivých ztrátách, které však působí vzrůst mé duchovní zralosti. Čím víc se snažím objevit Boží požehnání, tím více se mi zdá, že se dotýká každé oblasti mého života a zasahuje vše. Jedno staré přísloví říká: „Bez Božího požehnání marné lidské namáhání.“

Kdo vědomě přijímá Boží požehnání, bude vděčný a radostný. Protože s tímto darem milujícího Boha ve svém životě pevně počítám a z něho žiji, mohu se bez problémů vzdát anonymního štěstí, které nemá odesílatele a je fatou morganou.

Pár minut to trvalo, než jsem svému známému vysvětlil, proč nepotřebuji štěstí. Když to pochopil, řekl mi: „Když to tak vidíte, pak vám přeji ještě mnoho požehnání shora. Vy už víte, jak to myslím.“

-ls-

„I kdyby klesal, nikdy neupadne, neboť Hospodin podpírá jeho ruku“

(Ž 37,24)

Biblická věta „Hospodin podpírá jeho ruku“ mi připomíná mou první jízdu v autoškolě. Před vyjetím do ulic mi učitel řekl: „Napřed si pohodlně sedněte a pak se rozjeďte.“ Sešlápnu spojku, zařadím první rychlost, přidám trochu plynu — vůz se dává do pohybu. Pomalu se rozjíždíme. Jedeme širokou rovnou cestou, na které je malý provoz. „Zařadte si čtvrtou rychlost,“ říká mi instruktor. Mám radost z toho, jak lehce vůz reaguje. Pak se přibližujeme ke křižovatce řízené světly. „Snížit rychlost, zařadit dvojku“ zní pokyn. Vůz zpomaluje. Učitel mi vytyčuje cestu ulicemi. Provoz na silnici je čím dál hustší. Slyším příkaz: „Na příští křižovatce odbočte doleva.“ Zařadím se do správného proudu, ale najednou se musím soustředit na tolik věcí současně, že ztrácím přehled. Přehlédl jsem auto v protisměru, chci odbočit vlevo. Instruktor šlápně silně na brzdu. Vůz

se zastavil právě včas. Já už dál nejsem schopen řídit, psychicky jsem vyřízen. Leknutím jsem jako ochromen. Tu najednou zprava uchopí volant jiná ruka — ruka učitele. Bezpečně vede vůz rušnými ulicemi. Jak jsem rád, že se učitel ujal volantu!

V životě se také někdy stane, že jsme vyvedeni z míry, dostaneme se do různých zmatků, jde nám vše páté přes deváté, ztrácíme přehled a říkáme: „Dál už nemohu, to je konec.“ Jak je nám dobře, když v takové chvíli zasáhne jiná ruka a provede nás těžkou situací. V životě opravdu potřebujeme ruku, která nás vede — a to nejen jednou, ale stále. Bez ní se neobejdeme. A ta ruka je zde. Bůh nám nabízí svou ochranu, v těžkých životních situacích nás nechce nechat samotné. Má východisko z každé situace a umí si poradit i tam, kde jsme nadějí ztratili. Uchopme se této ruky, důvěřujme Bohu a nechme se vést.

K. Šp.

víš co je luciferin?

Na tuto otázku odpovídají lidé velmi různě. Ti starší si snad představí nějaké prášky na vysoký tlak, lepidlo nebo postřik na stromy. Mladší generace spojuje tento výraz s pohádkovým vláděm pekel a mnozí se smějí, že je to nesmysl.

TAK CO TO TEDY JE?

Nejčastěji to bývá právě navečer. Za letního soumraku najednou vidíme ve tmě malé lampičky, kterým někteří lidé říkají „svatojánské mušky“. I já jsem si až donedávna myslel, že jsou to nějaké noční můry, ale poznal jsem, že se jedná o zvláštní druh brouka.

Samička světlušky domácí vyleze večer na vysoké stéblo trávy a rozsvítí zadeček (prostě zapne své světlo). Sameček se asi za půl hodiny vydá na pomalý průzkumný let. Uvidí-li lampičku — za-

krouží nad ní a spadne jako bomba. Vyleze po stéblu a už je u své samičky.

Velkou záhadou pro člověka dodnes zůstává její světlo — je totiž úplně studené. Kdybychom se rukou dotkli dlouho rozsvícené žárovky, spálili bychom se. Je více zdrojem tepla než světla. Množství energie, kterou dostává, přemění na 96 % tepla a pouze 4 % na světlo. Tím vznikají pro naše hospodářství vysoké energetické ztráty. Inženýři už vyrobili výbojky, které jsou lepší, dávají 10 % světla a 90 % tepla. Ale světluščíno světlo je nejúspornější světlo na naší planetě — je úplně studené. Studené světlo je snem energetiků. Vedl biology, aby studovali tento zázrak a zjistili, že světluška má na bříšku 2 žlázy, které obsahují 2 chemické hořlaviny:

LUCIFERIN A LUCIFERÁZU.

Luciferin už dovedeme vyrobit, ale luciferázu NE! Je to komplikovaná bílkovina skládající se ze 2000 aminokyselinových jednotek. Takový řetěz se v biochemii ještě nikde nepodařilo rozložit, zaregistrovat a složit. Snad to člověk někdy dokáže...

Boží slovo — bible — velmi často hovoří o světle. U Mat 5,14-16 nám říká: „Vy jste světlo světa... Tak svět světlo vaše před lidmi.“

Tato slova ukazují na závažnou skutečnost, že světlem mohou být i mnozí lidé. Abych tím svět-

lem mohl být i já, je třeba zjistit ZDROJ. Bible nás jasně informuje u Jana 8,12, že Ježíš Kristus řekl: „Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě.“

Abych tedy mohl být lidem světlem, musím žít každý všední den podle zásad a učení svého vzoru — Ježíše Krista.

Když přichází večer, dělám na modlitbě rekapitulaci dne. Často si kladu otázku: „Tak co, moje malé světélko, jakpak jsi svítilo?“ „Svítilo, nebo jen blikalo?“ „A nebylo dnes zhasnuto?“

Světluška jako brouk není ničím zajímavá. Nehýří barvami jako mnoho jiných brouků, ale má světlo.

I křesťan je jen obyčejný člověk, nemá žádnou svatozář a ani on nepotřebuje zvláštní pestré oblečení, aby byl rozpoznán. **Ale má mít a má být světlo.**

J. VYBÍRAL

Byla neděle a atmosféra jako nabitá elektřinou. Po jeruzalémských ulicích šla od úst k ústům zpráva, která vyvolávala vlny vzrušení po celém městě. „Už se to stalo! Mesiáš jede do města! Vypadá to, že se chce ujmout vlády! Už jede — přijíždí do Betánie!“

Právě toho se děsili náboženští vůdcové. Několik měsíců už očekávali, kdy je ten galilejský učitel vyveze, aby mu předali moc. To, co slyšeli, jim nedávalo pokoj, a proto spěchali s napětím a s vlajícími róbami na cestu do Betánie.

Měli se proč obávat. Město bylo jako obvykle plné návštěvníků, kteří přijeli na svátek velikonoc do Jeruzaléma. Troubení, které svolávalo k večerní oběti, přivolovalo do chrámu jen málo lidí. „Všichni šli za ním,“ volali rozhořčeně. Neuvěřomili si hned napoprvé, že vlastně nepřišel, ale přijel takovým způsobem, jak to podle tradice mohl udělat jen král.

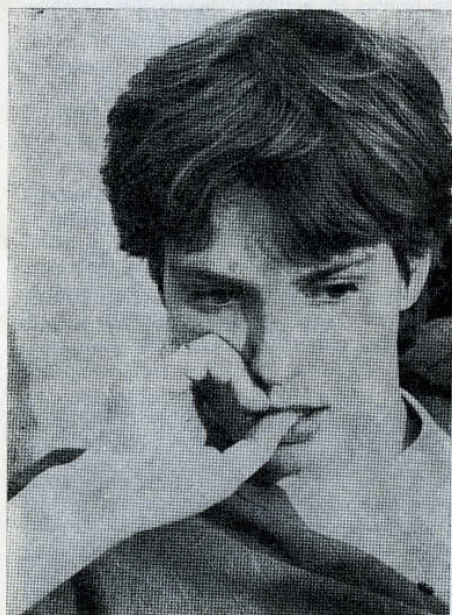
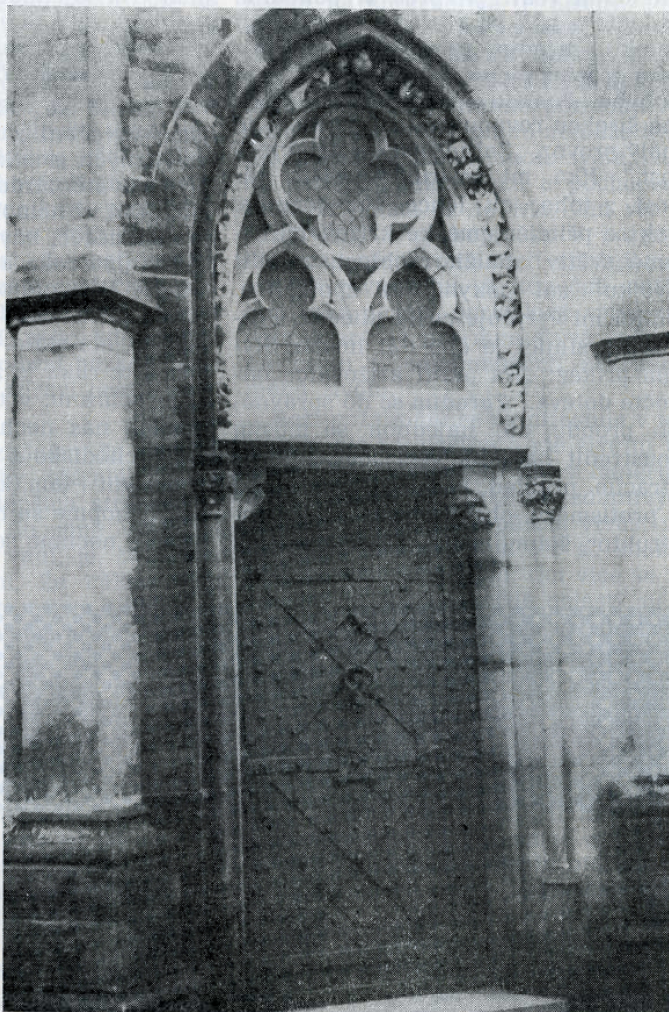
Vybral si právě velikonocce, kdy byli ve městě Židé z celého světa. Teď by mohl změnit postavení vůdců národa. Byla to pro ně otázka života nebo smrti. „Měli bychom ho za každou cenu usmrtit,“ říkali si. A riziko vlastně ani nebylo tak velké, protože lidé byli zvyklí měnit své názory. Kdyby se jim tak podařilo zaranžovat ukřižování, odradila by patrně tato potupa a hanba většinu jeho vyznavačů. V každém případě to stojí za pokus...

Procesí se přiblížilo k Jeruzalému, změť barev se rozšířila až na blízké kopečky. Nezdálo se, že by někdo jiný kromě vůdců prožíval nějaké obavy, naopak — na takové všeobecné veselí se nikdo ani nepamatoval. Vypadalo to, jakoby skončila nadvláda Říma a sen o svobodě se stal skutečností. Izrael jako královna, které vládne sám Mesiáš; a s ním plno bohatství, požehnání a závist celého světa.

Vypadalo to jako triumfální návrat vítězné výpravy, ale přesto to procesí bylo úplně jiné. Nebyli zde žádní zajatci v řetězech, žádné vozy s bohatou kořistí. Namísto toho byli v davu lidé, na kterých bylo vidět, že byli osvobozeni — slepci, kterým byl vrácen zrak, mrzáci, kteří už mohli chodit, děti, které věděly, že sám Král si dokáže udělat čas pro ty malé na tomto světě. Nejpůsobivější ale bylo, že celý dav vedl člověk, který už byl prokazatelně mrtvý — vždyť byl čtyři dny v hrobě a jeho sestra už ani na Ježíšovu žádost nechtěla hrob otevřít. Ale nyní opět žil. To, co si nikdo neuměl představit, se stalo: byl to ten největší důkaz, že ten, který minul zamračené vůdce židovského národa, byl Bůh sám, JÁ JSEM. Mistr, Mesiáš, Spasitel. Právě přišel, aby se ujal svého úkolu záchrany. A tak přichází i k tobě. Přichází proto, aby tě zachránil.

-lb-

MESIÁŠ

ZKOUŠKOVÉ OBDOBÍ

Kdo z nás by si čas od času nevzpomněl právě na dny před vyučením, maturitou nebo složením státnice na vysoké škole? Byl to čas, kdy se od nás více požadovalo a kdy jsme „zatluli“ v učení i opakování. Pak přišel ten den ... Jistě, nebylo to snad tak, jak jsme si představovali, ale podařilo se! Byl zdolán významný úsek života, získali jsme nové poznatky a přímo po zkouškách se zdálo, že jsme šťastnější.

Každý život má své zkoušky. Jsme k nim často nedobrovolně předvedeni. Pro někoho je to údobí, kdy ztratí své drahé a cítí se zcela osamocen. Jindy dolehne těžké utrpení — náhlé onemocnění a krutá bolest. A zase pro jiného je to čas, kdy ubývá sil a začíná poslední úsek cesty života.

Období zkoušek nejsou snadná. Pro mnohé z nás jsou to časy hledání Boha, kdy intenzivněji přijímáme Boží slovo a docetujeme dar modlitby, kdy cítíme jejich požehnání.

Časy zkoušek jsou mezníkem v Boží škole. Slouží k tomu, abychom jasněji na sobě ověřili, kolik jsme přijali z Boží výchovy.

„Vyzpytuj mne, Bože silný, a poznej srdce mé; zkus mne, a poznej myšlení má. A popatř, chodím-li já cestou odpornou tobě, a veď mne cestou věčnou.“ Ž 139,23.24

Nezapomeň, že „Bůh bdí nad žárem každé zkoušky...“ [E. G. Whiteová]

A. B.

Proč vlastně hřešíme

Slovo Boží nám ukazuje dva základní důvody: hřešíme proto, že to v dané chvíli považujeme za výhodné a „rozumné“, a proto, že je tak nesnadné říct pokušení NE. Tyto dva základní postoje známe již z prvních kapitol bible.

Jak to bylo v ten osudný den v ráji, když se poprvé na této zemi objevil hřích? Eva prožívala něco úžasného a nového. Lucifer ji vyzval k tomu, proti čemu nejsme odolní ani dnes: k intelektuálnímu zhodnocení a výkladu Božího slova. 1 Moj 3,1: „Rekl ženě: Opravdu vám Bůh řekl, že...?“ Všimněme si, satan vůbec nechtěl Evu přesvědčit, že Bůh neexistuje. Ani se nesnažil ji přesvědčit o tom, že nikdy neslyšela mluvit Boha nebo — řečeno naším dnešním jazykem — že vlastně nerozumí bibli. Útok proti Božímu slovu není úplně zřejmý. Vyzval ji jen k tomu, aby prověřila, co jim vlastně Bůh chtěl říct. Současně jí nabídl na první pohled praktické a rozumné řešení jak zjistit, jak to ve skutečnosti je. „Ty si myslíš, že Bůh řekl, že v tomto stromu je smrt. Podívej — přece je zřejmé, že to tak nemohl myslet. Vždyť já sám se stromu dotýkám a nejsem mrtvý. Naopak, dosáhl jsem vyššího poznání. Zamysli se, Evo, nad tím, co

vlastně Bůh chtěl skutečně říct. Najdi správný výklad toho, co jsi teď nově poznala, na základě toho, co jsem ti řekl.“

Eva stála před rozhodující volbou. Její dosud nezkažená mysl, čerstvě vytvořená Boží rukou, byla přivedena k něčemu, čemu se její vlastní čestnost bránila. Byla to tedy zjevná a jasná výzva, která odporovala tomu, čemu věřila dřív. Proti takovému útoku se mohla bránit pouze vírou, ale v tom právě chybila. Eva, jejíž genetický potenciál měl později přivést na svět Alberta Einsteina, této nabídky podlehl. Zhřešila proto, že takové jednání považovala za rozumné.

Adam ji brzo následoval, ale úplně z jiného důvodu. Když mu nabídla ovoce, věděl, čeho se dopustila a jaké to bude mít důsledky. Stála před vstupem do temnoty, která vede k smrti — před něčím tajemným, hrozivým a neznámým. Věděl, že odtud není návratu, že ji navždy ztratí. Ledaže by snad...

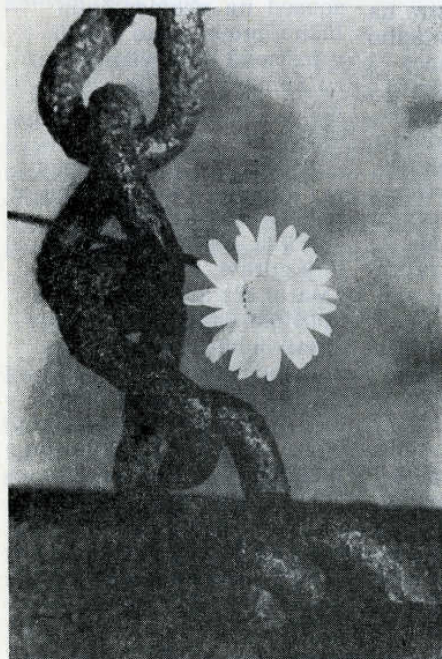
Ledaže by se do toho experimentu neposlušnosti pustil s ní. Cítil tak velkou bolest, že ji ani nemůžeme pochopit. Byla větší než ta, kterou prožíváme při pohřbu někoho blízkého. A proto také zhřešil. Ne proto, že by to považoval za správné, ale proto, že bylo příliš bolestné to neudělat. Jinými slovy: zhřešil proto, že to považoval za lepší, za méně nesnadné než říci pokušení NE.

Lidské pokolení pak začalo klesat po spirále smrti, které člověk bez Božího zásahu nemůže uniknout. Něco podivného a nadpřirozeného vstoupilo do lidského života. Člověk, stejně jako Lucifer, chtěl získat víc, než mohl. Lidé, kteří neměli Boží životodárnou sí-

lu, chtěli dosáhnout stejného poznání, jaké má Bůh. Místo toho, aby užívali požehnání, která jim Bůh dal, chtěli mít ještě něco navíc. Chtěli něco navíc a daní z toho všeho byla smrt.

Dva hříchy, dva různé důvody, dva různé postoje, a přece úplně stejné důsledky. Oba zemřeli proto, že dali na své vlastní lidské pocity, a ne na to, co jim bylo zjeveno Boží vůlí.

-bl-

Modlitba

Rač, Pane můj,
mne sebou samým provát
a nauč mne Tě žitím oslavovat.
Ó, nauč za svět věrněji mne prosit
a věrněji mu Tvoje světlo nosit!

Když žití svého těžké nesu břímě,
dej cítit, že blízko stojíš při mně.
Mne bez každého nauč znamení
vždy důvěřovat Tvému ramení!

Z mé tváře zažeh každou chmuru, tíseň,
a v srdce denně vkládej chvály píseň.
Mne nauč v žití každodenním boji
se podrobovat svaté vůli Tvoji!

Dej ruku mi, co jiných slzy stírá,
a v srdce lásku, která neumírá.
Ó, nauč znát mne moje povinnosti
a na Tobě, můj Pane, míti dosti!

Na bolest uč mne zapomínat vlastní
a jiné k Tobě vést, by byli šťastní.
Ó, rač mne, Pane, sebou samým provát
a pomoz mi Tě žitím oslavovat.

MARIE RAFAJOVÁ

KDYŽ NE HNED, TAK ASPOŇ DNES

Když jsem s odstupem času znovu pročetl zamyšlení „Kde se čas jen slůvkem stává“ a „O létání“, měl jsem pocit, že jím něco podstatného chybí. Nevěděl jsem však co. Uplynulo několik dní. Bylo krásné slunečné sobotní odpoledne. Počasí přímo lákalo k vycházce. Přijali jsme jeho pozvání a šli. Tento biblický den odpočinku je pro mnoho lidí časem, kdy mají nejvíce práce. Procházeli jsme ulicí, kde stavebníci doháněli to, co v týdnu nestihli. Staveniště bylo plné ruchu, který se snažilo přehlušit malé tranzistorové rádio. Zaslechl jsem píseň a v ní odpověď na mou otázku.

Vzpomněl jsem si přitom na vyprávění z doby 2. světové války. V polském přístavním městě žil starý Žid Samuel. Byl bohatý. Snad nejbohatší v celém městě. Zdálo se, že může být spokojen. Jenže přišlo 1. září 1939. Sousední Německo začalo nevyhlášenou válku. Nepřátelská armáda rychle postupovala a blížila se i k tomuto strategicky důležitému městu.

Samuel ví, co mu hrozí. Odchází do přístavu, v němž kotví anglická obchodní loď. Její kapitán mu slibuje, že jej odveze do Londýna. Má jen jednu podmínku. Loď odplouvá přesně v devět hodin večer. Starý muž nemešká. Začíná balit vše cenné... Práce mu jde od ruky a tak se již o půl deváté prochází po palubě. Je spokojen. Plánuje, co podnikne ve svém novém působišti. V duchu již znovu obchoduje a vydělává další peníze.

V tom se zhrozil. Ve skryši za komínem zůstala stará kazeta a v ní všechny rodinné šperky. Co teď? ještě chvíli se rozhoduje, pak opouští loď a běží domů. V dálce slyší dunění děl. Ze skryše za komínem vybírá ukrytý poklad a utíká zpět k přístavu. Jeho tempo se však stále zvolňuje, síly ubývají. Zbývá mu ještě malý kousek. Už nemůže, píchá ho v boku,

nemůže popadnout dech. Slyší lodní sirénu. Pozdě! Loď odplouvá. Je zoufalý a má strach. Co bude dál? Nečekal dlouho. V krátké době je odvezen do koncentračního tábora a tam brzy umírá. Ztrácí život kvůli šperkům, které nakonec zůstaly ve skryši za komínem. Tento příběh se mi vybavil, když jsme z malého chraptivého tranzistoráku zaslechl: „... podme sa zachrániť, radšej vôbec, ak nie hneď...“

Už jsem věděl, co těm dvěma článkům chybí. Je sice pěkné, víme-li o možnosti přežít smrt času, stejně důležité je však znát radu: „... létá ten, kdo shodil zátěž, co ho drží na zemi.“ Ale co s tím? Kdy začít? Copak to nemůžeme odložit na jindy? Vždyť ještě musím nejdřív...

Ne, nic nemusíš. Ježíš vypráví příběh boháče, který si myslel, že dříve než bude o podobných věcech uvažovat, musí ještě užít svého majetku. A snad pak, zbude-li mu čas...

Toto vyprávění zachoval ve svém evangeliu Lukáš: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Říkal si proto: Co budu dělat? Vždyť ani nemám kam tu úrodu uložit. Tohle udělám, řekl si, strhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak mohu říci své duši: „Duše, máš

velké zásoby na mnoho let. Pohov si, jez, pij, vesel se! Bůh však mu řekl: Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši, a čím bude pak to, co jsi naskládal?“ (Luk 12,16-20)

Možná si nyní říkáte: „Proč stále hovoříš o boháčích?“ Máte pravdu. Většinou nám nehrozí milióny ve zlatě a drahokamech. Ani nemůžeme říci, že už nebudeme pracovat, protože jsme poctivou prací ušetřili na mnohá léta pohodlného života. Nebezpečí, o němž hovořím, však hrozí i nám, obyčejným lidem. Během mého pobytu v nemocnici přivezla ošetřující sestra na vozíčku dobře vyhlízejícího pána. Chtěla mu pomoci na postel, on však odmítl. Připravil si lůžko, do nočního stolku uložil osobní věci a teprve poté spokojeně ulehl. Byli jsme zvědaví, co mu je. Nevypadal totiž vůbec nemocně, spíš naopak. Začal ochotně vyprávět. „Před rokem jsem měl infarkt. Nic vážného. Za pár dní se srdce uklidnilo a bylo to zase dobré. Nic mne nebolelo. Až dnes. Srdce se opět ozvalo. Sedl jsem hned do auta a přijel sem.“ Při zmínce o cestě do nemocnice si vzpomněl na klíče v nezamčeném autě. Ochotně jsem mu pro ně zašel. Když jsem se vrátil, stěžoval si, že se mu špatně dýchá. Přivolání lékaři udělali vše, co bylo

v jejich silách. Muž na soušedním lůžku přesto zemřel. Jeho bratr mi o něm později řekl: „Po prvním infarktu žil dál, jako by se nic nestalo. Neohlížel se na dobře míněné rady lékařů. Hodně pil, kouřil. Myslel si, že doktoři se ho snaží omezovat. Chtěl užít života podle svých představ...“

Jaké je tvé srdce? Není nemocné? Možná ani nevíš, jak málo času ti zbývá. Ne, nemyslím nyní na infarkt či anginu pectoris, nemoci postihující srdeční sval. Mám na mysli přenesený význam. Stav, který může ohrozit splnění naší touhy překlenout okamžik, kdy zemře čas. Nemoc, kterou může vyléčit jedině Ježíš.

Při pohledu do zrcadla nevypadáš zle. Nezdá se ti, že bys byl nemocný. Říkáš si: „Jsem bohatý, mám všeho dost, nic nepotřebuji!“ Ježíš, ten nebeský lékař, ti odpovídá: „Nevíš, že jsi ubohý, politováníhodný, chudý, slepý a nahý.“ (Zj 3,17) Před jeho pronikavým zrakem nezakryješ svou nemoc ani dokonalým oblečením, třebaže je z Tuzexu. On zná stav tvého srdce. Ví, kolik času ti zbývá. Jdi za ním. Že by tě jen omezoval, zatímco ty si chceš žít po svém? Totéž si myslel můj soused na nemocničním lůžku, stejně jako boháč v Ježíšově vyprávění, i starý Samuel. Stačilo velice málo, aby si již nemysleli vůbec nic.

Tvá šance zatím trvá. Jak dlouho? To nevíš ty, ani já. Ježíš na naši adresu říká: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“ (Mat 9,12) Stále platí rada apoštola Pavla: „Dnes, uslyšíte-li jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce.“ (Žid 3,7)

Dnes, teď, v tomto okamžiku se rozhodni. Neříkej zítra, to již může být pozdě. Jedině tak můžeš přežít čas, být na něm nezávislý.

Ale co bude dál? Jaký to bude život? Má to cenu o něj usilovat, toužit po něm? To si nechejme na příště.

V. FÜRST

POSEL MÍRU

Organizace spojených národů vyhlásila rok 1986 Mezinárodním rokem míru. Při příležitosti Mezinárodního dne míru 15. září 1987 byla mírová práce zhodnocena a na 300 organizací bylo za svou angažovanost vyznamenáno generálním tajemníkem OSN. Z ČSSR obdrželi vyznamenání — titul Posel míru — Křesťanská mírová konference, Sdružení katolických duchovních Pacem in terris, hlavní město Praha a Československý mírový výbor. Slavnostní shromáždění, při nichž byly emblémy a titul předány, se konala souběžně v sídle OSN v New Yorku a ve střediscích OSN v Ženevě a Vídni.

NÁBOŽENSKÁ SITUACE V NSR

*Od konce druhé světové války dosáhly výstupy z římskokatolické církve v NSR nejvyššího počtu, a přesto procentuálně počet katolického obyvatelstva roste. Pokud jde o výstupy z evangelických církví, ty jsou — v porovnání s výstupy z katolické církve — dvakrát tak vysoké, což si-
ce jistě souvisí s tím, že evangelické církve jsou početnější, ale tato skutečnost to vysvětluje jen částečně.*

30. VÝROČÍ

Před třiceti lety vznikla Křesťanská mírová konference. Jistě vykonala hodně pro mezinárodní dorozumění, sociální rovnoprávnost a v zápase o mír pro všechny — na celém světě. Zakládajícími členy byly křesťanské církve v ČSSR, dnes působí KMK v 90 zemích celého světa, v Asii, Africe, Severní i Latinské Americe má své kontinentální výbory a je nevládní organizací při OSN.

CO JSOU TO NÁRODNÍ RADY CÍRKVÍ?

V řadě zemí celého světa jsou tzv. Národní rady církví. V současné době existuje ve světě 70 národních rad církví. Jde o reprezentativní grémia složená z představitelů jednotlivých církví, jejichž záměrem je zkoordinovat postoje křesťanů v jednotlivých zemích.

KLADIVO NA ČARODĚJNICE

Je tomu 500 let, co vyšla hrozná kniha Kladivo na čarodějnice. Vyšla v Kolíně nad Rýnem a jejími autory byli dominikánští mniši Jindřich Institoris a Jakub Spengler. Téměř po dvě století tato kniha inspirovala k honům na „čarodějnice a čarodějníky“ a vedla k nejhorším zverstvům proti bezbranným lidem, kteří se projeví jen tím, že byli někomu nepohodlní, že víc

věděli, než připouštěla tehdejší společnost, nebo zase se bláhově domnívali dosáhnout nějakým obřadem, na co svými schopnostmi nestačili. Hony na čarodějnice byly běžné v katolické církvi, kde každý odlišný názor byl hned takto klasifikován, ale nebyly neznámé ani v protestantismu.

Ve složitě nábožensko politické atmosféře, která byla v Čechách v polovině 15. století, byla v Kunvaldu založena Jednota bratrská, malá skupina opravdově věřících, kteří se snažili žít podle pravd bible. Tato skupina byla odpůrci postupně nazývána pikarti. Stejně tak říkali i příslušníkům mohutného hnutí věrných Čechů, tj. Čechů věrných Husovu odkazu, jak si začali říkat stoupenci Tábora.

Roku 1501 vydal mnich Institoris v Olomouci latinský spis s dlouhým nadpisem: „Štít vyznání víry svatě římské církve proti bludu valdenských, jinak pikartů“. Píše v něm, že tímto kacířstvem, nejhorším ze všech kacířstev, je v Českém království zachváčeno asi 100 000 lidí. Nastalo pronásledování všech, kteří se hlásili k učení Mistra Jana Husa. Později, v době pronásledování za protireformace, mnozí z nich zpečetili svou víru vlastní krví.

I to nejmenší kladivo na čarodějnice způsobuje mnoho zla a soužení, ale ani největší kladivo na čarodějnice nedokáže rozdrtit pravdu. Dnes pomník M. Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze hlásá o Boží pravdě všem lidem: „Miluj pravdu... a braň pravdu až do smrti.“

(Podle KJ.)

MILIÓN ADVENTISTŮ VE STŘEDNÍ AMERICE

Dnes již je ve Střední Americe více než 1 milión členů naší církve. Pouze v roce 1986 bylo pokřtěno 84 000 lidí. Středoamerické oddělení spravuje území od Mexika po Surinam, právě tak jako ostrovy v Karibském moři, s celkem 196 milióny obyvatel.

Z LONDÝNA

Také v Londýně probíhají kursy Zjevení. Členové církve rozdali přes 90 tisíc pozvánek a nalezli mnoho nových zájemců o studium bible. Přes 200 laických členů se zapojilo do probírání těchto kursů. Zájem o kursy byl tak velký, že lidé si často ani neměli kam sednout a museli stát. Kurs má 24 lekcí, ve kterých se probírají základní biblické pravdy, jak jim věříme, ve spojení s 22 kapitolami knihy Zjevení. Kolem 1000 členů se pravidelně shromažďovalo k modlitbám a prosbám o projev moci Ducha svatého. Kursy Zjevení mají jistě velký podíl na 450 křtech, které byly v prvních měsících roku 1987 v Londýně.

ŽEŇ 90

Od léta 1985 probíhá velký evangelizační program Žeň 90, který potrvá až do Generální konference v létě roku 1990 a jehož cílem je získání 2 miliónů lidí pro Krista. Několik informací o růstu církve ve světě: oddělení Afriky a Indického oceánu získalo k 31. 3. 1987 106 493 členů. Východoafrické oddělení pokrtilo v téže době 127 684 lidí. Oddělení Dálného Východu přijalo 69 769 členů. Velké přírůstky jsou také ve středoamerickém oddělení, které má již více než 1 000 000 členů. Například v Mexiku bylo v roce 1984 180 000 věřících a o tři roky později již 250 000. Na Filipínách mohl být v každý den roku 1986 otevřen nový sbor. Od ledna do června 1987 zde bylo denně křtěno 1124 lidí.

VYSÍLAČ GUAM

6. března 1987 v 19 hodin místního času zahájil provoz adventistický vysílač na tichomořském ostrově Guam, který vysílá na krátkých vlnách svůj osmihodinový program. Bude vysílat ve všech nejdůležitějších jazycích asijského kontinentu a podle prvních zpráv je jeho slyšitelnost velmi dobrá.

LINDA CHAMBERLAINOVÁ osvobozena

Sedm let poté, co manželka australského kazatele Linda Chamberlainová byla odsouzena za „vraždu své osmileté dcery“ na doživotí, byla konečně osvobozena. Soudce Morling došel k tomuto závěru po 11měsíčním vyšetřování, takže ona i její manžel (obviněn ze spoluúčasti) byli osvobozeni. Vyšetřující soud uzavřel, že divoký pes Dingo dítě unesl ze stanu rodičů a sežral. Případ, který sledovala velká část australské veřejnosti, vešel ve všeobecnou známost a má být zfilmován s Meryl Streepovou v hlavní roli.

Otevření nového zdravotnického střediska v Římě

23. března 1987 bylo v Římě otevřeno adventistické centrum sociální medicíny. Jak při této příležitosti prohlásil dr. Mangiaracina, vedoucí centra, bude se v dopoledních hodinách ústav věnovat cévním chorobám. Každý den odpoledne bude centrum sloužit jako dispensárium, kde budou příslušníci chudých vrstev ošetřováni zdarma.

Čtvrtý adventistický radiovysílač na Sicílii

Naše církve v Itálii používá také radiovysílání jako možnost, jak oslovit moderního člověka. Dne 25. května 1987 byl dán do provozu již 4. místní vysílač na Sicílii, tentokrát v Palermu.

Modli se a pracuj!

To staré křesťanské heslo dobře vystihuje základní úlohu křesťana. Křesťan patří Bohu, a proto potřebuje chvíle spojení s nebesy, ale není zde sám pro sebe, ale pro ostatní — aby splnil úkol, který přijal, ušel cestu, která je mu určena, uběhl trať až do cíle. Křesťan tedy na své cestě víry potřebuje obojí — zastavení se, chvíli ztišení a orientace, ale i praktické plnění úkolu, usilovný zápas, běh vpřed. Jedno bez druhého je nemožné.

Cesta života se podobá běžeckému orientačnímu závodu. Při takovém závodu se musí závodník zastavit a orientovat, zapřemýšlet, jak splnil úkoly, a také nabrat sil, aby pak s ještě větším odhodláním vyrazil správným směrem vpřed. Také křesťan potřebuje zastavení, jednak aby si odpočinul a přijal Boží povzbuzení, ale především potřebuje chvíli koncentrace nad mapou — Božím slovem, aby si byl jist, že správně plní úkol, který mu Bůh dal, že jde správnou cestou. Potřebuje vždy znovu navázat spojení, a tak se ujistit, že jde opravdu k cíli. Správně se orientovat je totiž nezbytné k tomu, aby člověk došel. Vždyť křesťan musí stále jít, zápasit s problémy, překonávat překážky, únavu a odolávat pokušení.

Každý z nás potřebuje před novým úsekem cesty čas na Boží slovo, na vyslechnutí Božích rad a výstrah. Jestliže jsme na cestu dobře připraveni a přijali jsme rady od Toho, který je dává vždy a zdarma, můžeme s Jeho pomocí projít i těmi nejobtížnějšími úseky cesty života.

Na cestě života jsou úseky, které působí jak krásná procházka lesem, ale i obtížné a velmi nesnadné „terénní vložky“. Musíme počítat s tím, že je někdy nutno jít „druhou milí“ nebo nastavit „druhou tvář“. A také občas musíme „popadnout druhý dech“.

Křesťan však není na cestě sám, jde se svými bratry. Ví, že mu pomohou, když nebude mít sil, že ho potěší a povzbudí v pravou chvíli. Ví také, že i kdyby zůstal, ztratil se, prostě zůstal opravdu sám, je zde Ten, který jde stále s námi, bez něhož „nemůžeme nic učinit“ (Jan 15, 5) a který zaslíbil, že s námi bude „až do konce“ (Mat 28,20). A to je jistota, na kterou může sázet každý, kdo je na cestě života. Ne my sami, ale Ježíš Kristus je zárukou naší cesty.

A proto křesťan ví, že jeho cesta skončí vítězně. Vždyť není sám — má své bratry, kteří jdou s ním, má mapu — bibli, která ho orientuje jako světlo na jeho cestě (Ž 119, 105), ALE PŘEDEVŠÍM MÁ JEŽÍŠE KRISTA.

Staré křesťanské heslo: Modli se a pracuj! platí i dnes. V životě nelze jen studovat mapu, ani jen se bezhlavě hnát vpřed. Křesťan nemůže žít bez modlitby, soustředění se nad Božím slovem, ale nemůže také být bez „práce“, bez cesty vpřed, bez úkolu, který přijal, bez cíle, jenž mu určil Pán. Proto, chceš-li dojít: nezapomeň na bibli a jdi vpřed, čili: MODLI SE A PRACUJ!

LS